

Veneilyn Aapinen

LIIKENNEMERKKEJÄ

Ankkurin käyttökielto

Pysäköimiskielto

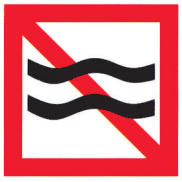
Kiinnittymiskielto

Ohittamiskielto

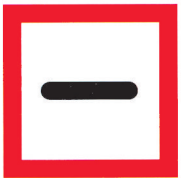
Kohtaamiskielto

Aallokon aiheuttamisen kielto

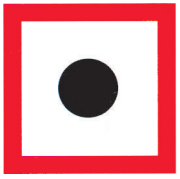
Nopeusrajoitus (km/h)

Pysähtymis-merkki

Yleinen varoitusmerkki

Annettava äänimerkki

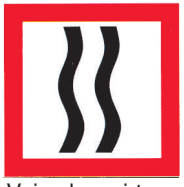
Alikulkukorkeus rajoitettu (metriä)

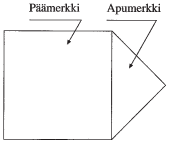
Kulkusyvyys rajoitettu (metriä)

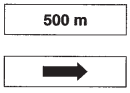
Kulkuleveys rajoitettu (metriä)

Voimakas virtaus

Päämerkin vaikutussuuntaa osoittava apumerkki

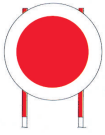
Apukilpiä

Kaapeli- ja johtotaulu

Ylempi suuntamerkki

Alempi suuntamerkki

VENEILIJÄLLE

Veneilyn Aapiseen on tiiviiseen muotoon pyritty kokoamaan ne keskeiset asiat, jotka jokaisen vesillä liikkuvan on vältämätöntä tietää jo oman turvallisuutensa vuoksi. Perustietojen hankinta on pienveneilijällekin osa sitä henkivakuutusta, joka vesillä tarvitaan.

Aapisen tarkoituksena on avata ovi veneilyn maailmaan. Siitä ei löydy valmiiksi ratkaisuja kaikkiin kysymyksiin, vaan se pyrkii kannustamaan jatkuvaan opiskeluun ja ennen kaikkea veneilyn käytännön harjoitteluun.

Olitpa sitten pienveneilijä, moottoriveneilijä tai purjehtija, jäsenyys veneilyseurassa avaa monia mahdollisuuksia. Seurat katsastavat jäsentensä veneet, kouluttavat jäsenistöään ja niillä on poiju- ja laituripaikkoja, usein telakkapalveluja sekä omia talvisäilytysalueita. Järjestäytynyt veneily on myös turvallista veneilyä. Veneily on kaiken kaikkiaan niin monimuotoinen asia, ettei kukaan veneilijä voi sanoa olevansa täysinoppinut. Monen veneilykesän tuoma käytännön kokemus ja omien tietojen ja taitojen jatkuva syventäminen avaavat aina uusia näköaloja veneilyyn.

Veneilyn suosio on maassamme voimakkaasti kasvamassa. Tämä edellyttää veneilijältä entistä enemmän muiden veneilijöiden ja vesien äärellä vapaa-aikaansa viettävien huomioonottamista, jotta me kaikki voisimme yhdessä nauttia harrastuksistamme.

Turvallista veneilyä!
Venealan Keskusliitto Finnboat ry

VENEILYN KYMMENEN SÄÄNTÖÄ

1. Pidä veneesi merikelpoisena ja säilytä hyvä järjestys veneessäsi!
2. Pidä aina tarpeellinen turvavarustus veneessäsi!
   Pelastus - tyhjennys - ensiapu - sammutus - hätämerkinanto!
3. Pysyttele veneesi ominaisuuksia vastaavilla vesillä!
4. Ilmoita omaisillesi tai tuttavillesi reittisi ja retkesi kohde.
   Ilmoita myös jos muutat suunnitelmiasi!
5. Tunne meriteiden säännöt!
6. Älä ylikuormita venettäsi. Istu veneessä!
7. Tähystä huolellisesti. Varo liikaa vauhtia.
8. Kuuntele säätiedotukset. Jää kotiin, jos on luvassa huononevaa säätä.
   Jos olet jo vesillä, hakeudu suojaan!
9. Jos vene kaatuu, pysyttele veneessä kiinni, älä lähde uimaan!
10. Älä roskaa vesillä tai rannoilla!

PELASTUSLIIVIT AINA YLLÄ!

SISÄLLYSLUETTELO

Liikennemerkkejä 2
Veneilijälle 3
Mielessä veneen ostaminen....5
Mikä on veneen CE-sertifiointi? 6
Venevakuutus....7
Veneen rekisteröinti....8
Veneen tunnistenumero, WIN-koodi 8
Luota asiantuntijaan 9
Veneen katsastus....10
Köydet ja solmut....11
Laituriin kiinnittäminen....12
Ankkurointi....13
Kiinnittäminen poijuun 14
Saapuminen luonnonsatamaan 15
Hyvät merimiestavat....16
Vesillelähtö 17
Aja yhtä paljon kuin ennen, mutta säästäen 18
Navigoiminen....19
Sää 23
Sumussa ja myrskyssä 24
Viitat 25
Merikartan käyttö....26
Valot 28
Pimeällä liikkuminen....29
Veneilijän ensiapuvarustus....29
Väistämissäännöt 30
Veneily ja ympäristö 33
Montako hevosvoimaa on kilowatti? 34
Mies yli laidan....35
Kylmä vesi on kavala vastustaja....36
Karilla 37
Venepalo on aina vaarallinen....38
Tunne hätämerkit 39
Hätäpuhelu....40
Yhteydenpitovälineet....40
Hoida joka päivä....41
Rajojen ylittäminen....42
Trossi on fiksun veneilijän merkki....44
Vesiliikennelaki 782/2019....45
Veneilyn turvamääräykset....45
Hyväksytyt pelastusliivit ja kelluntapukineet 45
Näin estyt varkaudelta ja ilkivallalta 46
Alukselle annettavat pysäytysmerkit 46
Lapsen kanssa vesille - pienestä pitäen....47
Viestiliput....48

MIELESSÄ VENEEN OSTAMINEN

Veneen ostajan kannattaa ennen päätöksentekoaan miettiä seuraavia asioita:

TUTKI HUOLELLISESTI

Tutustu esitteisiin, vertaa, haastattele veneenomistajia, kysele asiantuntijoilta, katsele veneitä maissa ja vesillä, tee koepurjehduksia ja -ajoja.

MUISTA KÄYTTÖTARKOITUS

Mihin aiot pääasiallisesti venettä käyttää; lähivesillä, päiväretkiin, viikonloppuretkiin (yövytkö veneessä vai maissa), kesäloman viettoon, pelkkään siirtymiseen paikasta toiseen?

Minkälaisissa olosuhteissa käytät venettäsi; järvellä vai muuten suojatuilla vesillä, saaristossa, rannikon tuntumassa vai avomerellä?

Mikä vene? - Pienvene, purje- vai moottorivene?

Minkälainen pienvene? - Apujolla, soutuvene vaiko vene kalastusta varten?

Minkälainen purjevene? - Kevytvene, päiväpursi jossa yöpymismahdollisuus, asuttava purjevene vaiko moottoripursi?

Minkälainen moottorivene? - Avovene, tuulilasivene, HT-vene tai asuttava vene ja siinä tapauksessa liukuva vai uppoamarunkoinen? Entä moottorivaihtoehto; perämoottori, sisäperämoottori, sisämoottori, bensiini vai diesel?

Muistitko valintaa tehdessäsi ottaa huomioon perheenjäsenten tarpeet ja toivomukset?

Veneily, jos mikä, on perheen yhteinen harrastus. Vieraanvaraisen kannattaa myös huomioida vieraiden vaatima tila.

SUUNNITTELE VARUSTEHANKINNAT

Älä unohda lisävarusteita hintaa laskiessasi. Ne saattavat aiheuttaa aikamoisia lisämenoja.

LASKE KÄYTTÖ- JA HUOLTOKUSTANNUKSET

Nämäkin kustannukset on hyvä ottaa huomioon ostopäätöstä tehtäessä. Onhan selvää, että vene maksaa kun sitä liikutetaan ja maksaahan ison veneen talvisäilytyskin.

AJOITA OIKEIN

Pienveneen voi ostaa kaupasta juuri ennen veneilykauden alkua. Suurempaa venettä hankkiessasi syksy on usein edullisin ajankohta, veistämöillä on silloin enemmän aikaa erikoistoivomuksillesi kuin kevätkiireiden vallitessa.

OTA HUOMIOON VENEESI VAIHTOARVO

Ostamasi vene ei ehkä jää ikuisesti omistukseesi. Monihan haluaa vaihtaa veneensä toiseen. Kannattaa siis olla kaukaa viisas ja muistaa, että meillä vähemmän myyty vene jota ei ole tehty erityisesti meikäläisiä olosuhteita varten tai erityisen halpa vene saattaa olla vaihtoarvoltaan kyseenalainen. Pitkänä sarjana valmistettu vene on yleensä varma ostos.

HARKITSE ITSE TEHTYÄ

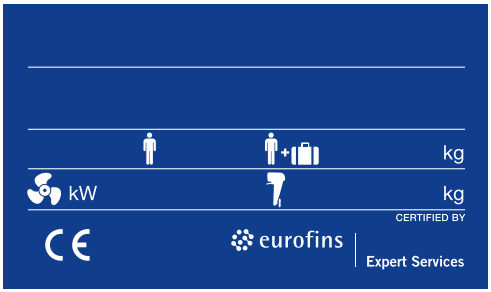
On selvää, että ainakin tunnearvoa itse tehdyssä veneessä olisi, mutta siitä eivät toiset maksa mitään.

PÄÄTÄ KAUPPA

Tee kaupastasi aina kirjallinen sopimus. Varmistu ostamasi veneen varustetasosta. Selvitä takuukysymykset ja vaadi vakuus toimitukselle. Vakuutus on tarpeen välittömästi.

MIKÄ ON VENEEN CE-SERTIFIOINTI?

Kaikkien EU:ssa myytävien 2,5-24 m huviveneiden on täytettävä EU:n huvivenedirektiivin vaatimukset eli oltava sertifioituja. Osoituksena tästä on veneessä CE-merkki. Veneessä on lisäksi oltava valmistajan kilpi, mistä selviää valmistajan lisäksi venemalli, suunnittelukategoria, kantavuus sekä suurin sallittu moottoriteho. CE-merkki voi olla myös tässä valmistajan kilvessä.

Direktiivi asettaa vaatimuksia veneiden rakenteelliselle turvallisuudelle, joka saavutetaan veneen oikean suunnittelun ja valmistuksen kautta. Kun vene on sertifioitu, valmistaja kiinnittää veneeseen CE-merkin sekä allekirjoittaa vakuutuksen siitä, että vene on valmistettu direktiivin vaatimusten mukaisesti. Myyjän on luovutettava tämä ns. Vaatimustenmukaisuuden vakuutus veneen ostajalle. Tämän lisäksi on kaupanteon yhteydessä ostajalle luovutettava Omistajan Käsikirja, eräänlainen veneen käyttöohje.

Riippuen siitä kuinka suuri vene on ja kuinka vaativiin olosuhteisiin vene on suunniteltu (eli mihin suunnitteluluokkaan se kuuluu), voi veneen sertifioinnin tehdä valmistaja itse tai käyttää siihen puolueettoman ns. Ilmoitetun laitoksen asiantuntija-apua. Veneen ostajan on siis syytä tarkoin selvittää, minkälaisen veneen on ostamassa ja täyttääkö vene suunnitellut käyttötarpeet. Veneiden suunnitteluluokat kertovat ne veneen käyttöolosuhteet, joita eri suunnitteluluokkien mukaan tehtyjen veneiden on voitava kestää ilman, että aluksen tai sen matkustajien turvallisuus vaarantuu. Suunnitteluluokat ovat:

A
Suunnitteluluokan A huvivene on suunniteltu käytettäväksi olosuhteissa, joissa tuulen voimakkuus saattaa olla enemmän kuin 8 boforia ja merkitsevä aallonkorkeus vähintään 4 metriä, lukuun ottamatta tavallisuudesta poikkeavia olosuhteita kuten myrskyä, hirmumyrskyä, tornadoa ja vaikeita meriolosuhteista johtuvia jättiläisaaltoja.

B
Suunnitteluluokan B huvivene on suunniteltu käytettäväksi olosuhteissa, joissa tuulen voimakkuus on enintään 8 boforia ja merkitsevä aallonkorkeus enintään 4 metriä.

C
Suunnitteluluokan C vesikulkuneuvo on suunniteltu käytettäväksi olosuhteissa, joissa tuulen voimakkuus on enintään 6 boforia ja merkitsevä aallonkorkeus enintään 2 metriä.

D
Suunnitteluluokan D vesikulkuneuvo on suunniteltu käytettäväksi olosuhteissa, joissa tuulen voimakkuus on enintään 4 boforia ja merkitsevä aallonkorkeus enintään 0,3 metriä ja satunnaisten aaltojen korkeus on enintään 0.5 metriä.

MUISTA SIIS

- tarkistaa että veneessä on CE-merkki
- varmistua siitä, että veneen mukana sinulle toimitetaan Omistajan Käsikirja
- tarkistaa että saat myyjältä Vaatimustenmukaisuuden vakuutuksen
- perehtyä Omistajan Käsikirjaan ja käyttää venettä sen ohjeiden mukaisesti.

VENEVAKUUTUS

KANNATTAAKO VAKUUTTAA?

Vene on usein suuri investointi. Vahingon satuttua saattaa olla, etteivät rahat riitä mahdollisesti lainarahoituksella hankitun veneen korjaamiseen tai uuden hankkimiseen.

Vakuutus turvaakin veneilyn jatkumisen ja vesillä olosta nauttimisen myös yllätyksen sattuessa.

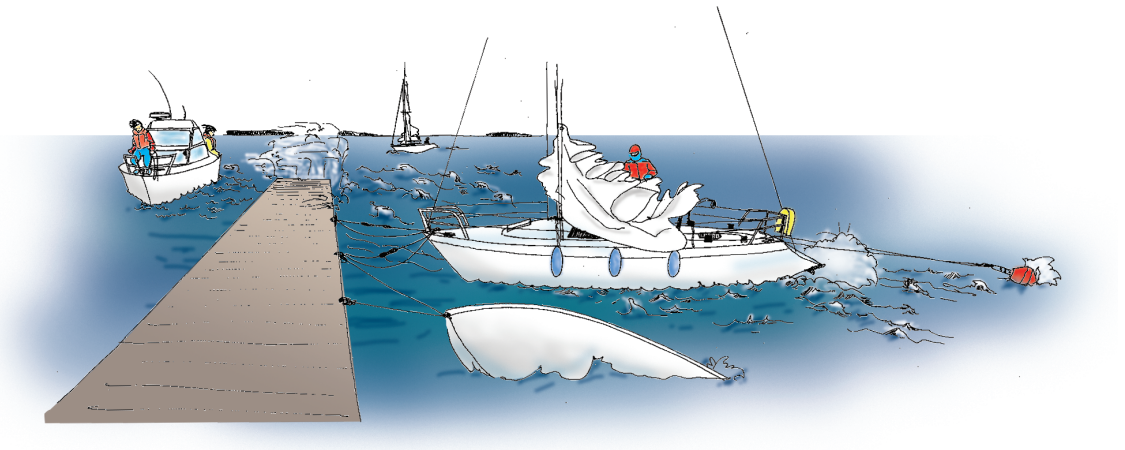
Ota vakuutus, joka turvaa sekä karilleajon että rikosvahingon ja on voimassa myös talvisäilytyksen aikana. Lue tarkoin vakuutusehdot - vakuutuskirjassa on mainittu kaikki, mitä vakuutus korvaa. Ajantasalla oleva vakuutus korvaa mm. karilleajon, myrsky-, varkaus-, telakointi- ja yhteentörmäysvahingot, vesillä tapahtuneet palovahingot, maakuljetusvahingot, telakkapalot, hylkyjen poistamiskulut sekä matkan keskeytymisestä aiheutuneet kulut.

Venevakuutus ei sen sijaan korvaa esim. veneen rakennevikoja, moottorin vikoja, lukitsemattoman moottorin varkautta, varusteiden veteen putoamista, kulumista, virheellisen polttoaineseoksen aiheuttamia vaurioita tai pakkasen ja jään aiheuttamia vaurioita.

Venevakuutuksia on nykyään useantyyppisiä. Täsmällisimmät tiedot siitä, mitä venevakuutus korvaa ja millä perusteilla alennuksia myönnetään, saat kysymällä vakuutusyhtiöltä. Katsastetulle veneelle myönnetään usein vakuutusalennus.

Myös kotivakuutus korvaa joitakin veneelle sattuneita vahinkoja. Kotivakuutuksen piiriin saa kuitenkin sisällytetyksi vain pienet soutu- ja perämoottoriveneet. Vene on mainittava vakuutuskirjassa.

Muista, että veneilyssä on aina noudatettava huolellisuutta. Se ja riittävä vakuutusturva takaavat turvallisen veneilyn.

Ostettuasi veneen vakuuta se välittömästi!

VENEEN REKISTERÖINTI

Liikenne- ja viestintäviraston eli Traficomin ylläpitämään vesikulkuneuvorekisteriin on ilmoitettava yli 15 kW (20 hv) moottorilla varustetut veneet sekä kaikki pituudeltaan yli 5,5 metriset veneet, vaikka niissä ei olisi moottoria. Traficom ei rekisteröi veneitä, joiden moottorin teho ylittää veneen valmistajan antaman suosituksen.

Rekisteröinnin voi tehdä verkossa Traficomin nettisivulla osoitteessa asiointi.traficom.fi. Rekisteröinnin voi tehdä myös joissakin veneitä tai venetarvikkeita myyvissä liikkeissä sekä autokatsastusasemilla. Lista näistä liikkeistä löytyy osoitteesta www.traficom.fi/veneily/venerekisteri. Rekisteri-ilmoituksen voi myös lähettää postitse osoitteeseen Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, PL 320, 00059 Traficom. Kuoreen merkintä ”vesikulkuneuvorekisteri”. Rekisteröinti on tehtävä ennen veneen käyttöönottoa. Rekisteröityä venettä saa kuljettaa vain yli 15-vuotias henkilö.

VENEEN TUNNISTENUMERO, WIN-KOODI

Huvivenedirektiivi määrää, että jokainen vene varustetaan aluksen tunnistenumerolla.

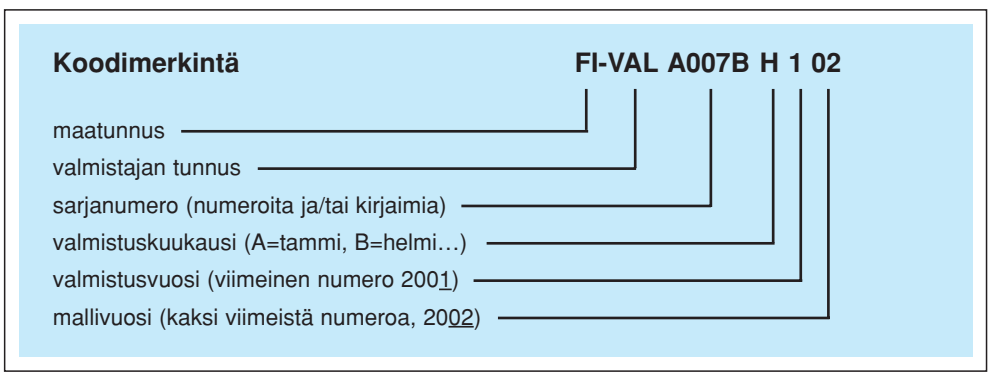
Numero on veneen rungossa peräpeilissä oikealla puolella heti reunalistan alapuolella. Veneissä joissa ei ole peräpeiliä, on numero veneen perässä oikealla laidalla reunalistan alapuolella.

WIN-koodi kertoo milloin, missä ja kenen toimesta vene on rakennettu.

Veneen omistajan kannattaa kirjoittaa tunnistenumero muistiin. Mahdollisessa varkaustapauksessa voidaan numeron avulla selvittää veneen oikea omistaja kun vene löydetään.

Varaosien hankintaa tai veneen korjaustöitä helpottaa, kun veneen mallivuosi on tiedossa.

Käytettyä venettä ostaessasi voit koodin avulla varmistaa, milloin vene on rakennettu. Mikäli vuoden 1998 jälkeen rakennetusta veneestä ei WIN-koodia löydy, kannattaa epäillä veneen alkuperää.

LUOTA ASIANTUNTIJAAN

Kun ostat veneen alan ammattiliikkeestä, on myös kuluttajansuoja suhteellisen vahva. Suurin osa käytettyjen veneiden kaupoista tehdään kuitenkin yksityishenkilöiden välillä. Silloin on hyvä pyytää asiantuntijan apua kaupantekoon, varsinkin jos kyseessä on vähänkin suurempi ja kalliimpi vene. Tällainen asiantuntija on ammattimainen venetarkastaja tai kuntokartoittaja. Venetarkastaja pyrkii mahdollisimman hyvin kartoittamaan ja tarkastamaan veneen kunnon juuri myyntihetkellä. Tämä tarkastus palvelee niin ostajaa kuin myyjääkin. Jos veneessä havaitaan puutteita tai vikoja ne kirjataan muistiin ja vene voidaan korjata merikelpoiseen kuntoon. Tämä säästää molempia osapuolia myös ikäviltä ja usein vaikeiltakin jälkiselvittelyiltä.

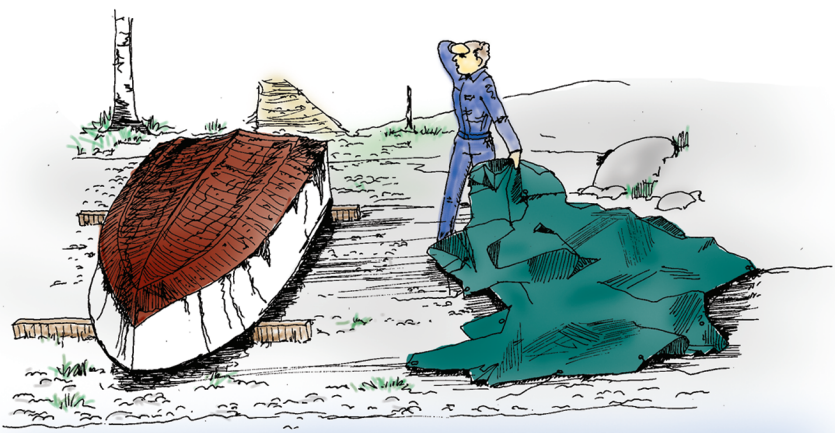
Finnboatin kuntokartoitus tuo kaikille veneenomistajille mahdollisuuden veneen meriturvallisuuden ja yleisen kunnon tarkistamiseen. Kuntokartoittajina voivat toimia Finnboatin jäsenyritysten korjaustoiminnassa mukana olevat asentajat tai muut asiantuntijat, joilla on vähintään kolmen vuoden kokemus alalta. Järjestelmä sisältää veneen rungon sekä eräiden turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavien kokonaisuuksien kartoittamisen ja asiakas saa kartoituksesta Kuntokartoitusraportin. Tarvittaessa Kuntokartoittajat voivat konsultoida myös muita asiantuntijoita esimerkiksi moottoriin liittyvissä kysymyksissä.

Kuntokartoitus kestää veneen koosta riippuen n. 0,5 - 2 tuntia ja se tehdään lähtökohtaisesti silloin, kun vene on muutenkin ylhäällä korjausta tai talvitelakointia varten.

Kuntokartoitus soveltuu hyvin mm. myynti- ja ostotilanteeseen ja mikäli omistaja teettää kartoituksen vuosittain, myöntävät käytännössä kaikki vakuutusyhtiöt veneelle saman alennuksen kuin seuroissa katsastetuille veneillekin.

Hyväksytyt Kuntokartoittajat yhteystietoineen löytyvät osoitteesta http://www.suomiveneilee.fi/kuntokartoittajat

Veneiden kuntoarvioita ja muita tarkastuksia tekevät Suomen Venetarkastajat ry:n jäsenet, joilla jokaisella on myös oma pätevyysalueensa ja asiantuntemus erilaisista valmistusmateriaaleista. Kuntoarvio luonnollisesti maksaa ja sen kokonaishinta riippuu mm. tarkastettavan veneen koosta sekä siitä, miten perusteellinen tai laaja tarkastus halutaan tehdä. Luettelon venetarkastajista löydät sivulta www.suomenvenetarkastajat.fi.

VENEEN KATSASTUS

Huviveneiden katsastustoiminta on Purjehdus ja Veneily ry:n harjoittamaa vapaaehtoista veneilyturvallisuustoimintaa. Koulutetut katsastajat katsastavat seurojen jäsenten veneitä erillisen katsastusohjeiston mukaisesti. Runkokatsastuksen voi suorittaa myös Finnboatin hyväksytty Kuntokartoittaja. Veneseuraan kuuluvalla veneilijällä on velvollisuus pitää veneensä varusteineen merikelpoisessa kunnossa. Hänen tulee huolehtia myös siitä, että veneessä on katsastusluokan vaatimat varusteet, joita veneessä olijat osaavat käyttää. Katsastuspöytäkirjan perusteella veneseura kirjoittaa venetodistuksen, johon merkitään veneen katsastusluokka. Venetodistus on aina pidettävä veneessä mukana. Venetodistus on asetuksen edellyttämä todistus oikeudesta käyttää veneily-yhdistykselle vahvistettua perälippua.

Katsastamatonta venettä ei saa merkitä seuran venerekisteriin eikä se saa käyttää seuran perälippua eikä katsastustarraa. Muista myös, että katsastettu vene saa vakuutusalennuksen.

Veneet katsastetaan niiden rakenteen, varustuksen ja purjehdusalueen mukaan seuraaviin luokkiin:

KATSASTUSLUOKKA 1 - AVOMERI

Avomeriolosuhteisiin purjehduskautena vallitseviin olosuhteisiin rakenteeltaan ja kunnoltaan soveliaat veneet, jotka pystyvät olemaan tarvittavan omavaraisia. Purjehdusalue kattaa Itämeren lahtineen, Pohjanmeren, Ruotsin, Norjan ja Kuolan niemimaan rannikot, Brittein saaret, Biskajan, Espanjan ja Portugalin rannikon sekä Välimeren.

KATSASTUSLUOKKA 2 - RANNIKKO

Meriolosuhteisiin rannikon läheisyydessä normaalina purjehduskautena vallitseviin olosuhteisiin rakenteeltaan ja kunnoltaan soveliaat veneet, jotka pystyvät olemaan tarvittavan omavaraisia. Purjehdusalue kattaa Perämeren ja Suomenlahden, suotuisissa olosuhteissa Pohjois-Itämeren Hanko–Gotlanti -linjan länsipuolella sekä Etelä-Itämeren linjan Öölanti-Bornholm-Rügen länsipuolella.

KATSASTUSLUOKKA 3 - SAARISTO

Saaristoon ja sisävesille normaalina purjehduskautena vallitseviin olosuhteisiin rakenteeltaan ja kunnoltaan soveliaat veneet. Purjehdusalue kattaa Suomen rannikot, järvet, Ahvenanmeren, Suomenlahden perukan Viipurinlahdelle ja Saimaan kanavan sekä suotuisissa olosuhteissa Merenkurkun ja välin Helsinki-Tallinna.

KATSASTUSLUOKKA 4 - SUOJAISAT VESIALUEET

Suojaisille vesialueille rakenteeltaan ja kunnoltaan soveliaat veneet sekä valvotuissa olosuhteissa tapahtuvat purjehdustapahtumat.

Katsastusluokitus asettaa jokaiselle venetyypille omat vaatimuksensa, joissa otetaan huomioon kaikki mahdolliset veneilyturvallisuuteen vaikuttavat seikat (esim. veneen kunto, polttoainejärjestelmä, painavien esineiden kiinnitys, kantavat runko-osat, masto jne.). Näiden ns. perusvaatimusten lisäksi on katsastettavassa veneessä oltava kyseisen katsastusluokan varusteet. Tarkat katsastusohjeet saat omasta veneseurastasi.

Katsasta veneesi – ohjeet on tehty sinun turvallisuutesi vuoksi!

KÖYDET JA SOLMUT

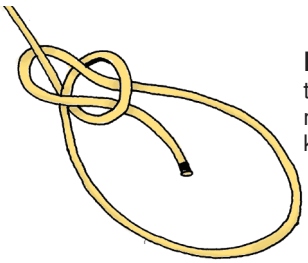
Veneen kiinnitysköysi on mitoitettava siten, että murtolujuus vastaa suunnilleen veneen painoa. Kiinnitysköysiksi sopivat parhaiten joustavat, hankausta kestävät köysityypit kuten polypropeeni- ja polyesteriköydet.

Ankkuriköydeksi paras on punottu köysi (esimerkiksi polyesteri). Kierretty köysi sotkeutuu helposti vyyhdettäessä. Murtolujuuden on oltava noin 0,7 kertaa veneen paino. Ankkuriköydenkin on hyvä olla joustava ja hankauksenkestävä ja se voi olla myös ”uppoava” lyijypainolla varustettu köysi. Näin vältetään köyden kiertyminen esim. potkurin ympärille.

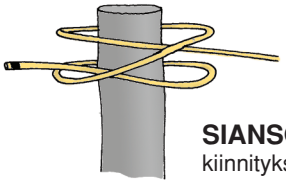
Hinausköyden tulee olla laadultaan ankkuriköyttä vastaavaa ja ainakin kolme kertaa veneen pituinen. Näin taataan riittävä joustovara. Murtolujuus ohuessakin polyamidi- tai polyesteriköydessä on usein riittävä.

Heittoliinan on oltava kelluvaa, näkyvänväristä punottua köyttä, esim. polypropeenia tai polyeteeniä. Liinan pituudeksi suositellaan 20 metriä. Halkaisijaltaan alle 6-8 mm köysiä on hankala käsitellä.

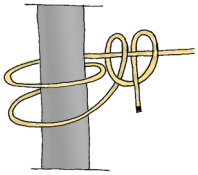
Pelkät köydet eivät kuitenkaan auta, ellei osaa muutamia tarkoituksenmukaisia solmuja.

PAALUSOLMU Käyttökelpoinen, luotettava ja helposti sidottava ja avattava solmu. Paalun ympärillä olevaa lenkkiä laajentamalla solmua voidaan käyttää esim. suuren kiven tms. ympärille köyttä kiinnitettäessä.

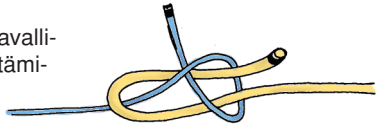

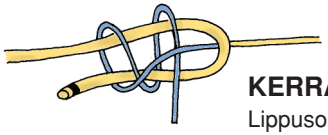
ULKOSORKKA Pitävä, hyvä solmu pollariin tai paaluun kiinnitettäessä. Kovassa vedossa ulkosorkka voi kiristyä vaikeasti avattavaksi. Renkaaseen kiinnitettäessä ylimääräinen lenkki sen ympärillä tasaa köyteen kohdistuvaa rasitusta.

SIANSORKKA Nopeasti sidottava solmu, jota käytetään tilapäiseen kiinnitykseen. Löystyy helposti ja aukeaa eikä pidä ohuessa paalussa.

JALUSSOLMU Käytetään köysien jatkamiseen. Tavallinen jalussolmu soveltuu parhaiten köysien toisiinsa liittämiseen. Köydet voivat olla joko saman tai eri paksuisia.

KERRATTU JALUSSOLMU ELI LIPPUSOLMU
Lippusolmua käytetään eri paksuisten köysien toisiinsa liittämiseen.

LAITURIIN KIINNITTÄMINEN

Lähesty laituria pienellä nopeudella, selvitä köydet ja laita lepuuttajat valmiiksi paikoilleen. Jos laiturissa on ahdasta tai se on sinulle tuntematon, tee ylimääräinen tarkistuskierros ennen laituriinajoa.

Älä koskaan yritä jarruttaa venettä kädellä, jalalla tai venehaalla laiturista työntäen - loukkaantumisen mahdollisuus on mitä todennäköisin!

Ota huomioon potkurin pyörimissuunta. Sisämoottorivene, jonka potkurin pyörimissuunta on oikealle, ei käänny peruutettaessa kunnolla oikealle. Tämä vene kiinnittyy siis laituriin parhaiten siten, että keulan kiinnittämisen jälkeen saadaan peruutusvaihdetta käyttämällä veneen vasen kylki laituriin. Eteenpäin ajettaessa taas potkurin pyöriminen oikealle pyrkii samalla siirtämään veneen perää oikealle ja vene kääntyy vasemmalle erittän herkästi. Sisäperä- ja perämoottoriveneiden ohjaaminen on helpompaa, koska niissä kääntyy myös potkurin akseli haluttuun suuntaan. Potkurin pyörimissuunta vaikuttaa myös näiden veneiden ohjattavuuteen. Muista, että vene joka on vedessä, liikkuu koko ajan. Harjoittelu on ainoa tapa oppia veneesi käyttäytyminen erilaisissa tilanteissa. Vasta, kun tiedät veneesi ominaisuudet voit myös hallita sitä.

Vene voidaan kiinnittää laituriin joko sivuttain laiturin suuntaisesti tai siten, että keula tai perä kiinnitetään laituriin ja vastaavasti perä tai keula ankkuriin tai poijuun.

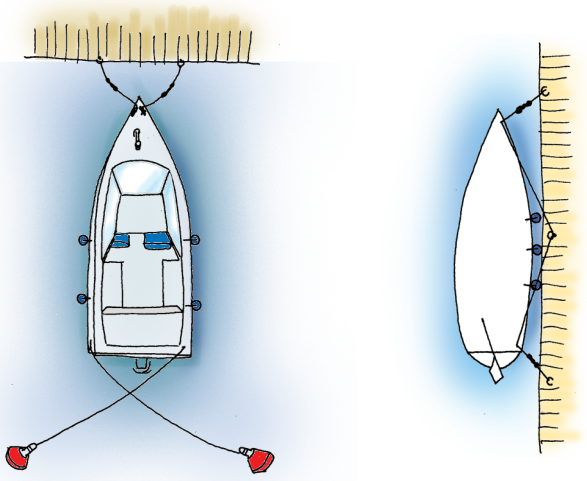
Laiturin sivuun kiinnitettäessä on muistettava käyttää lepuuttajia veneen kyljen ja laiturin välissä. Kiinnitysköysillä ja ns. springeillä estetään veneen liike laiturin suunnassa. Lisäksi on muistettava veden korkeuden vaihtelut.

Kiinnitettäessä vene poikittain laituriin nähden käytetään laiturin puoleisessa päässä mieluiten kahta kiinnitysköyttä vedettynä ristiin siten, että ne estävät veneen liikkeen sivusuunnassa. Köysiin on hyvä lisäksi liittää joko kumi- tai teräsjouset äkillisten nykäysten vaimentamiseksi.

Tilapäisessä kiinnittymisessä voidaan toisessa päässä käyttää veneen omaa ankkuria. Silloin on ankkurin pito varmistettava riittävän pitkällä ankkuriköydellä.

Pysyväisluonteisessa kiinnittymisessä pitäisi olla käytettävissä joko paalut sopivan etäisyyden päässä laiturista, kiinnityspuomit eli ”pilttuut” tai poiju. Poiju vaimentaa osaltaan myös aallokon aiheuttamia rasituksia kiinnitysköydessä.

KIINNITÄ VENEESI AINA MYRSKYN VARALTA!

ANKKUROINTI

Ankkuria valittaessa vaikuttaa sen kokoon veneen paino ja tuulipinta sekä ankkurin malli. Tavanomaisen ankkurin painon tulee olla vähintään sama kuin:

veneen pituus (m) + veneen leveys (m)
+ veneen paino (t) = ankkurin paino (kg)

Korkealle veneelle on syytä valita tätäkin painavampi ankkuri. Kevytankkurin painon on oltava vähintään 60% em. kaavasta.

Ankkurin pito riippuu sen tyypistä, pohjan laadusta ja siitä, miten viistossa köyden veto kohdistuu ankkuriin. Kohtuullinen veto saavutetaan, kun köyttä on laskettu n. 4-5 kertaa veden syvyys. Ankkurin ja köyden väliin suositellaan vähintään 3 m ketjua, jonka paksuus on vähintään 8 mm. Koussia ja sakkelia suositellaan solmujen sijaan.

Ankkuri on vain tilapäinen kiinnittymiskeino eikä venettä saa jättää valvomatta. On myös muistettava että ankkuria ei koskaan heitetä, vaan se lasketaan. Kun riittävä määrä köyttä on laskettu, tarkistetaan ankkurin pito.

Tuuli saattaa myös kääntyä ankuroinnin aikana ja siksi veneelle on varattava tarpeeksi kääntymistilaa. Ota huomioon muiden lähelle ankkuroitujen veneiden liikeradat. Varo myös sotkemasta omia köysiäsi naapuriveneiden ankkuriköysiin. Ennen kuin käytät veneesi ankkuria, muista, että köyden toinen pää on syytä kiinnittää veneeseen. Näin vältyt ankkurin ja köyden menetykseltä.

Kannattaa myös varmistua siitä, että ankkuriköysi on vapaana eikä kiertyneenä esimerkiksi jalan ympärille.

ANKKURIKÖYDEN PAKSUUS (polyamidi tai polyesteri)

Veneen paino (t)	Köyden paksuus (mm)	Murtolujuus (kg)
0,2	10	1500
0,5	12	2200
1,0	12	2200
2,0	14	2900
3,0	16	3700
4,0	18	4500

KIINNITTÄMINEN POIJUUN

Yksinomaan poijuun kiinnitetään yleensä sellaiset veneet, jotka eivät syväyksensä vuoksi pääse laituriin.

Poijuun kiinnityttäessä kiinnitysköyden tulee olla n. yksi kolmasosa veneen pituudesta. Liian lyhyt köysi saattaa veden noustessa tai aallokossa siirtää poijua ja liian pitkä köysi taas sotkeutua veneen vedenalaisiin osiin.

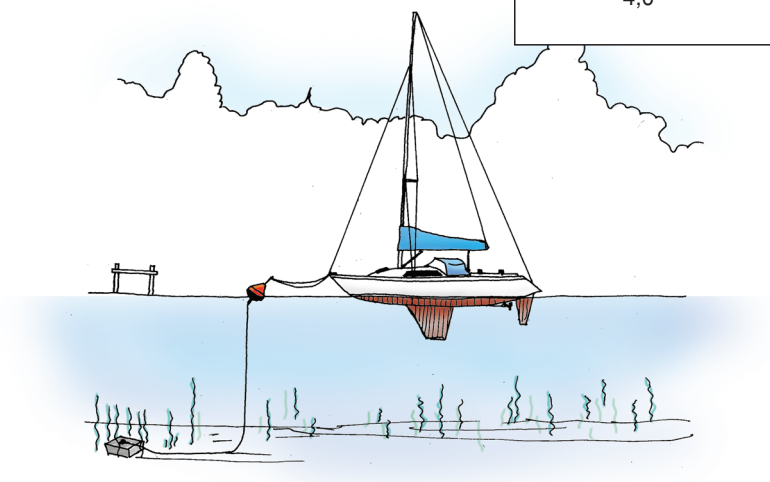
Poijupainon on oltava riittävän suuri. Jos poijun alla on savipohja ja satamapaikka on suojattu, riittää pienehkö paino keskikokoiselle veneelle, koska paino uppoaa saveen. Jos taas alla on kova kivi- tai hiekkapohja, tarvitaan paljon raskaampi poijupaino. Tällöin voidaan käyttää myös kahta poijupainoa. Painojen välissä on oltava noin yksi metri kettinkiä. Poijupainona voidaan käyttää esim. sopivaa särmikästä luonnonkiveä tai betonista valettua suoraa särmiötä.

Kunnollinen poiju on veneilijän parhaita ystäviä, eikä sen hoitoa saa laiminlyödä. Poijun on oltava tilavuudeltaan sellainen, että se kannattaa kettingin. Kovassa vedossa poijun on painuttava veden alle. Valitse mahdollisimman järeä poijukettinki. Kettingin paksuuden on oltava vähintään 10 mm. Poijukettingiksi kelpaa vain galvanoitu kettinki ja se kiinnitetään galvanoidulla sakkelilla. Älä koskaan käytä vaijeria kettingin sijasta.

Poijukettingin kunto on tarkistettava vuosittain, sillä ohut kettinki hapettuu käyttökelvottomaksi noin kolmessa vuodessa. Alttein kulumiselle on kohta, jossa kettinki koskettaa pohjaa.

VENEEN KOKO JA POIJUPAINO

Veneen paino (t)	Poijupaino (kg)
0,5	200
2,0	300
4,0	600

SAAPUMINEN LUONNONSATAMAAN

Valmistaudu ajoissa rantautumista varten. Kipparina sinun on oltava varma siitä, että jokainen tietää tehtävänsä rantauduttaessa. Laita kiinnitysköydet valmiiksi (selvitä sotkut!), ota venehaka esille ja laita lepuuttajat paikoilleen ennen rantaan tuloa. Tee veneelläsi tarkistuskierros ennen rantaan ajoa.

Ankkuri pitää hyvin hiekka- tai savipohjassa, mutapohja on sen sijaan ankkurointiin liian pehmeä eikä ankkuri saavuta riittävää pitoa. Kalliopohjasta ankkuri ei saa pitoa, kun taas kivikkoista pohjaa on vältettävä päinvastaisesta syystä. Ankkurisi saattaa tarttua lopullisesti kiilautuneena kivien väliin.

Lähestyessäsi rantaa pudota ankkuri veneen perästä sopivan matkan päässä rannasta ja pidä ankkuriköysi kiristettynä kunnes keula on lähellä rantaa, vaihde on vapaalla ja potkuri pysähtynyt. Muuten ankkuriköysi voi sotkeutua potkuriin.

Rantautuminen kannattaa tehdä niin hiljaisella vauhdilla, että jarruttaminen voidaan tehdä ankkuriköydestä. Jos nopeus on liian suuri, on käytettävä moottoria ja jarrutettava peruutusvaihdetta käyttäen.

Rantaan saavuttua keula kiinnitetään maihin, jonka jälkeen veneen etäisyys rannasta säädetään ankkuriköydestä. Kannattaa ottaa rannasta muutama maamerkki, joita seuraamalla näkee, onko vene pysynyt paikallaan, eli onko ankkuri pitänyt.

Hyvä kiinnittymispaikka veneellesi on tuulelta ja aalloilta suojassa. Ota aina huomioon myös ennustettu sää. Se saattaa yön aikana täysin muuttua. Varo myös suurten alusten peräaaltoja.

Kiinnittyessäsi vieraaseen rantaan ota huomioon myös tilanteet, joissa vene on nopeasti saatava pois rannasta tai saaresta on lähdettävä sään äkkiä muuttuessa.

Vältä epävarmoihin paikkoihin ankkurointia, pohjan laadun näet merikartastasi.

Jos pysyttelet saarella ollessasi koko ajan rannan tuntumassa, kiinnitä erityisesti huomiota lasten touhuihin. Se, että siirrytään veneestä maihin ei ole turvallisuuden tae, liukkaat rantakivet ja kalliot ovat pienille lapsille vaarallisia. Lapsia on koko ajan pidettävä silmällä ja katsottava, että HEILLÄ ON EDELLEEN PELASTUSLIIVIT YLLÄÄN!

HYVÄT MERIMIESTAVAT

Vesilläliikkujien määrä kasvaa jatkuvasti ja jokaisen on yhä enemmän otettava huomioon myös muut veneilijät. Hyvä veneilijä on vastuuntuntoinen ja noudattaa seuraavia sääntöjä:

1. Vene ja varusteet ovat aina moitteettomassa kunnossa.

2. Vene ei ole kaahausta varten, sillä ei tarvitse mahtailla.

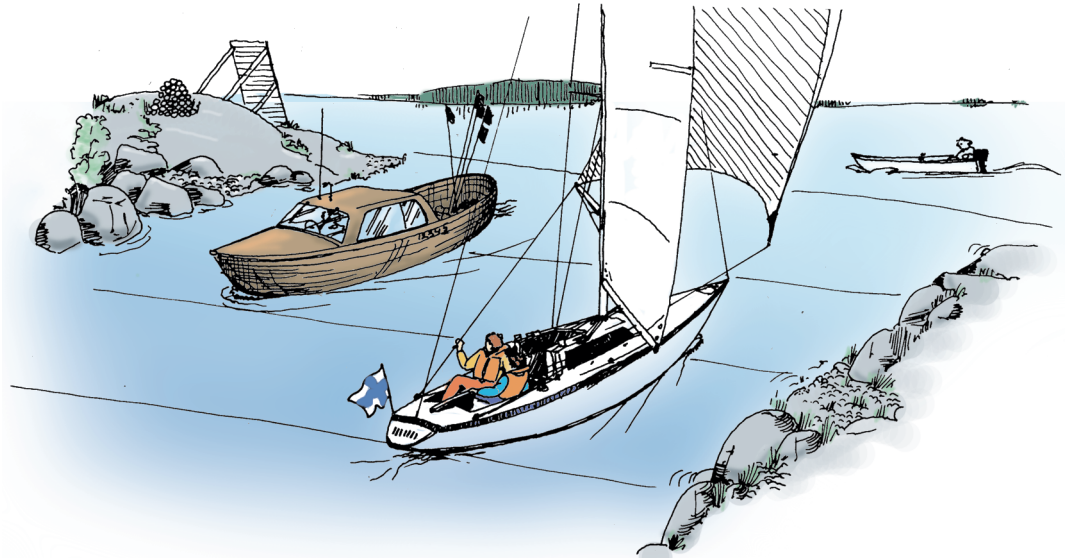
3. Hyvä veneilijä kunnioittaa rantojen asukkaiden rauhaa ja noudattaa nopeusrajoituksia, ajaa kapeissa paikoissa varoen, on tarkkaavainen ja avulias.

4. Hyvä veneilijä välttää aiheuttamasta häiriötä moottorin kovalla äänellä, peräaalloilla tai ajotavalla.

5. Huomaavainen veneilijä jättää myös uimarit rauhaan eikä häiritse kilpailuja.

6. Vastuuntuntoinen veneilijä on aina myös luonnon ystävä.

7. Veneilijän lakisääteinen velvollisuus on auttaa merihätään joutunutta.

VESILLELÄHTÖ

Nämä ohjeet on osoitettu erityisesti veneen KIPPARILLE, vastuusi on yksi ja jakamaton.

ENNEN LÄHTÖÄ

● Määräät kuinka monta henkeä veneeseen otetaan. Älä ylikuormita venettä. Jaa kuorma oikein huomioiden veneen koko ja ominaisuudet.

● Yhtään humalaista ei oteta mukaan! **Olet itse vesiselvä!**

● Sijoitat mukana olijat veneeseen omille paikoilleen ja määräät tehtävät. Huolehdit erityisesti lasten turvallisuudesta. **Pienessä veneessä istutaan!**

● **Katsot, että jokaisella on pelastusliivit yllään!**

● Tarkistat, että kaikki varusteet ja tarvikkeet ovat mukana. Muista aina retken pituudesta huolimatta pelastusliivit, tyhjennysväline, airot tai mela, venehaka, ankkuri köysineen, kiinnitysköydet, puukko. Entä polttoaine, ruoka ja juoma, sadevaatteet ja villapaita!

● Säilytät hyvän järjestyksen veneessäsi, etkä anna edes vieraiden tavaroineen sotkea järjestystäsi. Älä kerää mukaan tarpeettomia tavaroita.

● Vastaat veneen merikelpoisuudesta ja merimiestaidoillasi turvallisuudesta retken aikana.

● Entä jos kippari joutuu pois pelistä? Muistitko opettaa muita seurueen jäseniä ja määrätä itsellesi varamiehen?

● Vastaat myös vesien siisteydestä. Katso, että roskat kerätään ja viedään maissa niille varattuun keräyspaikkaan.

VARMISTU RETKEN TURVALLISUUDESTA

● Kuuntele sääennustukset radiosta. Ota matkaradio mukaan!

● Ilmoita matkareitti ja paluuaika omaisillesi tai tuttavillesi. Älä tee liian tiukkaa aikataulua, sillä vesillä sattuu odottamattomia viivästyksiä.

● Ilmoita kotiin matkasi edistymisestä.

● Turhilta hälytyksiltä ja etsinnöiltä vältytään, kun ilmoitat reittisuunnitelmiesi muutoksista tai viivästymisistä puhelimitse. Voit myös poiketa merivartioasemalle ilmoittamaan asiasi tai soittaa lähimmälle poliisille.

● Jos tiedät olevasi myöhässä ja näet etsintäveneitä, ilmoittaudu. Näin vältät turhat etsinnät ja kotiväkesi saa ilmoituksen.

● Mikäli kotiin palatessasi saat tietää, että meripelastus on hälytetty sinua etsimään, ilmoita heti saapumisestasi meripelastuskeskukseen.

● Paras oma yhteydenpitoväline vesillä on kunnossaoleva radiopuhelin tai matkapuhelin. Muista tarkistaa matkapuhelimen kuuluvuusalue äläkä käytä puhelinta tarpeettomasti!

● Vältä riskien ottamista. Tee veneretki kaikille mukanaolijoille miellyttäväksi ja turvalliseksi.

AJA YHTÄ PALJON KUIN ENNEN, MUTTA SÄÄSTÄEN

1.VENE JA MOOTTORI

Valitse vene ja moottori todellisten tarpeittesi mukaan. Veneen ja moottorin on oltava oikeassa suhteessa. Kun tunnet moottoriveneesi hyvin, saat siitä irti mitä haluat rasittamatta sitä liikaa.

Muista:

- Riittävän tehokkaasta moottorista et jatkuvasti tarvitse huippukierroksia veneesi vaatiman tehon saavuttamiseksi.
- Liikarasitus lyhentää moottorin ikää ja lisää polttoainekustannuksia.

2. VENE

Sileä runko ja keveys merkitsevät pientä vastusta vedessä.

Muista:

- Pidä veneen vedenalaiset osat puhtaina.
- Tarkista veneesi pohja kesän mittaan.
- Jätä turhat tavarat maihin.

3. MOOTTORI

Moottori on veneesi sydän, joten hoida sitä tunnollisesti huoltokirjan ohjeiden mukaan. Jos olet itse hiukankin epävarma, käytä moottorisi asiantuntijahuollossa. Valitse oikea polttoaine ja oikeat öljyt.

Muista:

- Tarkistuta kaasutin ja sytytysjärjestelmä asiantuntijalla kerran vuodessa.
- Tarkista ilmansuodattimen kunto.
- Tarkista käymislämpötila (valmistajan huoltoohje).
- Tarkista polttoainejärjestelmä (määrä, puhtaus, vuodot).
- Tarkista öljyt (määrä, vuodot).
- Tarkista rikastimen oikea toiminta.
- Tarkista, että moottoritilaan tulee riittävästi ilmaa sekä moottoria että tuuletusta varten.

4. POTKURI

Valitse veneeseesi oikea ja korkeatasoinen potkuri. Se mahdollistaa moottorin toiminnan oikealla kierroslukualueellaan (ohjekirjassa on valmistajan suositus). Hae oikea kierroslukualue veneen ollessa normaalisti kuormattu. Potkurin vaihto erinousuiseen on helppoa perä- ja sisäperämoottoreissa.

Muista:

- Tarkista, että potkuri on ehjä. Vahingoittunut potkuri lisää polttoaineen kulutusta ja saattaa myös vaurioittaa moottoria ja voimansiirtoa.
- Pidä potkuri puhtaana.
- Pidä veneessäsi varapotkuri.

5. KUORMAUS

Koekuormaa veneesi eri tavoin, jotta löydät taloudellisimman ja kevytkulkuisimman painojakauman.

Muista:

- Painopisteen oikea sijoitus sekä pituus- että poikittaissuunnassa.
- Virheellinen lastaus vähentää merikelpoisuutta ja lisää polttoaineen kulutusta.
- Trimmaa perä- ja sisäperämoottorin kallistus aina kuorman mukaan.

6. AJOTAPA

Ajotapasi ratkaisee polttoaineen kulutuksen. Säästöajo vesillä on helpompaa kuin maantiellä, kunhan vain löydät kaasun säästöasennon.

Muista:

- Liikuta kaasua mahdollisimman vähän.
- Etsi säästönopeus kokeilemalla vielä matkanopeuden alapuoleltakin.
- Ota huomioon sääolojen vaikutus ajonopeuteen.

● Joutokäynti kuluttaa polttoainetta, mutta ei vie eteenpäin.
● Älä saastuta ympäristöäsi ja muista, että melukin on saastetta!

7. MATKA-AJO

Suunnittele reittisi kunnolla. Suurimman energiansäästön saavutat järkevällä reitin valinnalla.

Muista:
● Suunnittele tankkaus ja ota selvää reittisi varrella olevista rantapalveluasemista.
● Pidä varasäiliö täynnä.

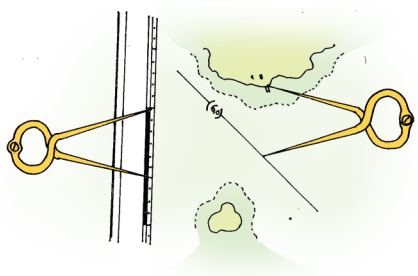
NAVIGOIMINEN

Merikarttoja voi ostaa Karttakeskuksesta ja sen jälleenmyyjiltä, kirjakaupoista ja alanliikkeistä. Veneilijälle soveltuvat parhaiten 1:50 000 –mittakaavaiset karttasarjat. Yksilehtiset rannikko-ja sisävesikartat soveltuvat myös hyvin veneilykäyttöön. Avomeripurjehdukseen ja reittisuunnitteluun soveltuvat yleiskartat, joiden mittakaava on 1:100000 - 1:500000. Hyödyllistä tietoa mm. merikartoista ja väylistä löytyy www.traficom.fi/fi/merikartat.

Karttasarjat uusitaan 2-3 vuoden välein. Karttakorjaukset, jotka tehdään painosten välillä ja joilla katsotaan olevan merkitystä veneilyn kannalta, kootaan Traficomin sivuille www.traficom.fi/fi/asioi-kanssamme/tiedonantoja-merenkulkijoille.

Merikartalta matka on käytännöllistä mitata meripeninkulmina. Meripeninkulma on metreinä noin 1852 metriä. Merikartan vasemmassa tai oikeassa laidassa olevalta asteikolta saadaan mitta-asteikko matkan mittaamiseksi meripeninkulmina (kuva).

Nopeuden yksikkönä käytetään solmua eli meripeninkulmaa tunnissa. Jos veneen nopeus

on 6 solmua, tarkoittaa tämä sitä, että vene kulkee 6 meripeninkulman matkan yhdessä tunnissa.

Matkaa, aikaa ja nopeutta käsiteltäessä jokin näistä on laskettavissa seuraavista kaavoista, kun kaksi muuta suuretta tunnetaan:

$$\text{matka} = \text{nopeus} \times \text{aika}$$

$$\text{nopeus} = \frac{\text{matka}}{\text{aika}}$$

$$\text{aika} = \frac{\text{matka}}{\text{nopeus}}$$

Edellä olevissa kaavioissa matka ilmoitetaan meripeninkulmina, nopeus solmuina ja aika tunteina. Jos aika halutaan ilmoittaa sekunteina - mikä tulee kysymykseen lyhyiden matkojen ja nopeuden mittausten osalta - käytetään seuraavia kaavoja, jolloin aika ilmoitetaan sekunteina, matka meripeninkulmina ja nopeus solmuina.

$$\text{matka} = \frac{\text{nopeus x aika}}{3600}$$

$$\text{nopeus} = \frac{\text{matka x 3600}}{\text{aika}}$$

$$\text{aika} = \frac{\text{matka x 3600}}{\text{nopeus}}$$

Veneen likimääräisen nopeuden selvittämiseksi voit käyttää ns. parraslokausta. Veneen partaasta mitataan jokin väli metreinä ja katsotaan, montako sekuntia kestää kun veneestä veteen pudotettu merkki kulkee partaaseen mitatun matkan. Nopeus solmuina saadaan kaavasta:

$$\frac{\text{2 x mitattu matka (metreinä)}}{\text{aika (sekunteina)}}$$

Esimerkki: $\frac{\text{2 x 6 m}}{\text{4 s}}$ = 3 solmua

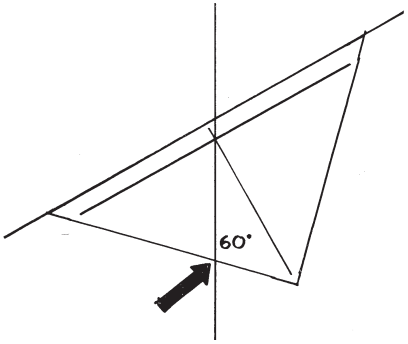
KOMPASSIN KÄYTTÖ

Kompassin käyttökelpoisuus vesillä liikkumisen ja suunnistamisen apuvälineenä riippuu oleellisesti siitä, tunnetko kompassin käytön periaatteet ja osaatko soveltaa niitä käytäntöön. Pienveneessäkin käsikompassi on tarpeen. Vaikka veneily on enimmäkseen päivällä liikkumista tutuilla kotivesillä, saattaa esimerkiksi äkillinen sumu yllättää. Retkiveneessä, jolla tehdään matkoja tuttujen kotivesien ulkopuolelle ja joudutaan kulkemaan pimeän aikana, on kompassi aina välttämätön merenkulun apuväline. Tällöin on luonnollisesti tunnettava kompassin käyttö.

Kompassiin vaikuttavat maan magneettisuuden ohella myös veneen rautaosien ja sähkölaitteiden aiheuttamat magneettikentät. Kun kartalta määrätään kahden pisteen välinen suunta eli tosisuunta, on tähän suuntaan välttämättä tehtävä maapallon ja veneen magneettisuuden aiheuttamat korjaukset, jotta kompassin avulla pystytäisiin kulkemaan haluttua suuntaa.

SUUNNAN MÄÄRÄÄMINEN KARTALTA

Merikartalla suunnat luetaan siten, että koko näköpiiri jaetaan 360 asteeseen. Pohjoisen suunta on 0° tai 360°, idän 90°, etelän 180° ja lännen 270°. Kahden pisteen välinen tosisuunta (TS) määrätään kartalta siten, että astelevyllä mitataan kulma, jonka suunta muodostaa kartan pohjois-eteläsuunnan kanssa. Astelevyllä on kaksi asteikkoa, joilta näkee sekä halutun suunnan että tälle suunnalle vastakkaisen suunnan astelukun.

KOMPASSISUUNNAN LASKEMINEN

Kompassisuuntaa laskettaessa on otettava huomioon sekä maapallon magneettisuuden aiheuttama poikkeama eli eranto ja aluksen magneettisuuden aiheuttama poikkeama eli eksymä.

Eranto on ilmoitettu merikartan erantoruusussa joko siten, että ilmoitetaan asteluku ja etumerkki erannolle tai asteluku ja selvitys onko poikkeama itään vai länteen. Jos poikkeama on itään, eranto on plus-merkkinen, jos taas länteen, eranto on miinus-merkkinen. Lisäksi ilmoitetaan vuosi, jolloin eranto on määrätty sekä se kuinka paljon eranto vuosittain muuttuu. Vuotuinen muutos annetaan minuuteissa. Yksi minuutti on noin 0,0167 astetta eli 60 minuuttia on yksi aste. Eranto vaihtelee siis sen mukaan, missä päin rannikkoa ollaan.

Esimerkki:
Eranto 7,1° (+6') 2010. Vuoden 2010 eranto on siis +7,1° eli poikkeama on itään ja vuotuinen muutos on +6' eli +0,1°. Tämän perusteella eranto vuonna 2019 samalla vesialueella olisi +8,0°.

Eksymä, sen suuruus asteina ja poikkeaman suunta riippuvat veneen rautaosien ja sähkölaitteiden aiheuttamista magneettikentistä ja näiden kenttien voimakkuudesta. Eksymän suuruus ja suunta veneen eri kulkusuunnilla on tarkistettava, muuten kompassi on epäluotettava.

Eksymistä laaditaan eksymätaulukko tai eksymäkäyrä. Se ilmoittaa kuinka paljon kompassin poikkeama on kullakin eri kompassisuunnalla tämän suunnan mukaisesta magneettisuunnasta (MS) eli siitä suunnasta, jonka tosisuunta muodostaa magneettisen pohjois-eteläsuunnan kanssa.

Eksymätaulukon tai -käyrän laadinta on syytä tehdä kokeneen ja asiantuntevan veneilijän kanssa.

SUUNTIEN LASKEMINEN

Veneilijän tulee osata laskea kompassisuunta, kun tosisuunta, eranto ja eksymä tunnetaan sekä vastaavasti tosisuunta, kun kompassisuunta, eksymä ja eranto tunnetaan.

Eksymän ja erannon etumerkkien huomioon ottaminen laskuissa:

Kun lasketaan tosisuunnasta kompassisuuntaan, vaihdetaan sekä eksymä että eranto vastakkaismerkkisiksi.

Kun lasketaan kompassisuunnasta tosisuuntaan, sekä eksymän että erannon merkki säilyvät sellaisenaan.

Esimerkki:
Tosisuunta on 142° ja kartan erantoruususta määrätty eranto +4,2°. Eksymä saadaan eksymätaulukosta magneettisuunnan mukaan. Eksymä -12°. Kompassisuunta lasketaan seuraavasti:

TS	142,0°
eranto	– 4,2°
MS	137,8°
eksymä	+ 12,0°
KS	149,8° ≈ 150°

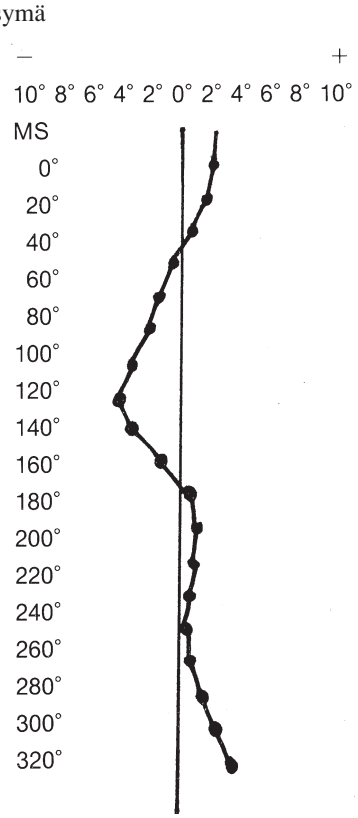
Esimerkki:
Aluksen kompassisuunta on 218°, tätä vastaava eksymä +7° ja eranto +4,2°. Tosisuunta lasketaan seuraavasti:

KS	218,0°
eksymä	+ 7,0°
MS	225,0°
eranto	+ 4,2°
TS	229,2° ≈ 230°

Tavallista venekompassia käytettäessä astelukujen määrääminen kokonaisen asteen tarkkuudella on täysin riittävä. Pienessä veneessä kompassisuuntaa ei kuitenkaan pysty pitämään kuin muutaman asteen tarkkuudella.

Esimerkki veneen eksymäkäyrästä:
Pystyakselilla on magneettisuunnan lukemat. Niitä vastaava eksymän arvo luetaan vaaka-akselilla.

Havainnot, joiden perusteella käyrä laaditaan saattavat olla yksittäistapauksissa epätarkkoja. Kun riittävän suuresta havaintojen määrästä piirretään tasoitettu käyrä, saadaan aluksen eksymästä riittävän tarkka tieto.

SÄÄ

Säätiedotus kannattaa kuunnella aina - vaikka kyseessä olisi lyhytkin veneretki. Tuulen nopeus voi nousta nopeastikin esim. ukkoskuurojen yhteydessä ja siksi sään seuraaminen jatkuvasti on tärkeää.

Säätiedotus merenkulkijoille luetaan Yleisradion Radio Suomen kanavalla päivittäin klo 5.50, 7.50, 12.45, 18.50 ja 21.50. Kesäkaudella voi kuunnella lisäksi veneilysään klo 15.50. Ruotsiksi säätiedotukset luetaan Yleisradion Radio Vegan kanavalla maanantaista lauantaihin klo 6.00 ja sunnuntaisin klo 07.00, sekä lisäksi joka päivä klo 8.00, 12.45, 19.00 ja 22.00. Kesäkaudella ruotsinkielinen veneilysää luetaan n. klo 16.00. Englanninkieliset merisäätiedotukset lukee turvallisuusradioasema Turku Radio kesäisin klo 9.33 ja 21.33, sekä talvisin klo 8.33 ja 20.33 (VHF 16). Säätiedotuksen merenkulkijoille saa myös puhelimitse: suomeksi numerosta 0600 1 0681 ja ruotsiksi numerosta 0600 1 0682.

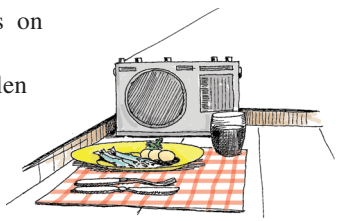
- Huomautus veneilijöille annetaan toukokuusta lokakuuhun, kun tuulen nopeus on 11-13 m/s.
- Kovan tuulen varoitus annetaan, kun tuulen nopeus on 14-20 m/s.
- Myrskyvaroitus annetaan, kun tuulen nopeus on 21 m/s tai yli (yli 32 m/s hirmumyrskyvaroitus).
- Tuulivaroitukset annetaan sekä merialueille että Saimaalle. Kesäkaudella varoitetaan merialueilla myös ukkospuuskista.

Ilmatieteen laitoksen palveluita voi kuunnella puhelimella, saada tekstiviesteinä tai erilaisina mobiilisovelluksina.

Tuoreimmat sää- ja vedenkorkeushavainnot, sääkatsauksen, alueelliset tuuliennusteet sekä tiedon aallokosta ja merenkäynnistä, aallon keskimääräisestä korkeudesta, pituudesta ja suunnasta saa numerosta 0600 1 0660 (suomeksi) ja 0600 1 0670 (ruotsiksi) ja tekstiviestipalveluna numerosta 16161.

Palvelevalle meteorologille voi soittaa ympäri vuorokauden 060010600.

Web-osoitteesta www.ilmatieteenlaitos.fi löytyy ajankohtaista tietoa merisäästä ja voimassa olevat ennusteet ja varoitukset sekä lisätietoja muista Ilmatieteen laitoksen palveluista ja puhelinpalveluiden voimassa olevat hinnat.

TUULEN NOPEUS

m/s	Boforia	Nimi	Vaikutus
0	0	tyyni	peilityyntä
1-3	1-2	heikko tuuli	lyhyitä aaltoja, joiden harjat eivät murru
4-7	3-4	kohtalainen tuuli	aaltojen harjat murtuvat
8-13	5-6	navakka tuuli	aaltojen koko kasvaa, vaahtopäitä melko taajaan
14-20	7-8	kova tuuli	aallonharjat muuttuvat pärskeiksi, vaahtoviiruja tuulen suunnassa
21-		myrsky	aallot hyvin korkeita, vedenpinta valkoinen, näkyvyys huonontunut

Veneillessä kannatta itse seurata sään kehitystä mm. lämpötilan, paineen, tuulen ja esim. pilvisyyden muutosten perusteella. Sää näyttää maista katsottuna usein paremmalta kuin mitä se on vesillä.

SUMUSSA JA MYRSKYSSÄ

Jos et ole koskaan veneillyt kovassa aallokossa ja tuulessa tai joutunut sumun yllättämäksi, et osaa kuvitella millaista se on. Ei yksikään veneilyn opas eikä yksikään valokuva pysty välittämään tällaisten tilanteiden todellisia tunnelmia.

Kovalla kelillä kaikki tavallisissa oloissa tehtävät toimet muuttuvat hankaliksi ja voimia vaativiksi. Keli on aina liian kova silloin, kun tuuli ja aallokko estävät sinua tekemästä veneelläsi mitä tahdot. Tärkein ohje sumun tai myrskyn yllättäessä onkin:

Jos veneesi on turvallisessa ja hyvässä ankkuripaikassa rannan tuntumassa tai suojaisessa satamassa, älä lähde liikkeelle vaan odota myrskyn tai sumun loppumista!

Jos olet jo vesillä myrskyn tai sumun yllättäessä, hakeudu välittömästi suojaan ja ohjaa veneesi pois väylältä!

Rannalle jääminen ja odottaminen ei ole pelkuruutta tai osoitus huonoista merimiestaidoista. Kokenut veneilijä ei uhmaa luonnonvoimia.

SUMUSSA VENEILY

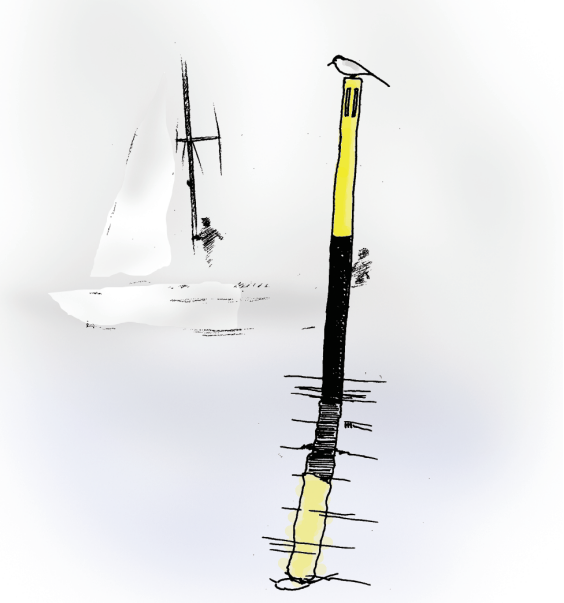
- Luota kompassiisi.
- Jos et ole varma navigointitaidoistasi, ankkuroi veneesi heti sumun tullen väylän ulkopuolelle.
- Kulkusuuntaasi voit seurata laskemalla 3-4 veneen pituutta köyttä veneesi perästä. Suorana seuraava köysi kertoo, että ajat suoraan.
- Muista, että keväinen sumu saattaa peittää maiseman muutamassa minuutissa.
- Jos sumu yllättää sinut, eikä sinulla ole mahdollisuutta ankkurointiin, merkitse heti sijaintisi merikarttaan. Älä unohda jatkuvaa merkinnänpitoa.
- Järjestä tähystys.
- Kuuntele äänimerkkejä ja anna niitä itse.
- Pidä pelastusliivit ylläsi.
- Nosta tutkaheijastin.

MYRSKYSSÄ VENEILY

- Reivaa purjeesi ajoissa.
- Kiinnitä kaikki irtain tavara.
- Tarkista turvavarusteet, ota ankkuri käsille, airot tai mela esille.
- Keitä lämmintä juotavaa termospulloihin.
- Jos olet lähellä rantaa, hakeudu lähimpään suojasatamaan, jonne pääsyn täytyy olla mutkatonta. Ellet pääse rantaan turvallisesti, pysyttele mieluummin avoimilla vesillä; tarvitset liikkumatilaa.

Ennakoivat toimet:

- Seuraa sään kehitystä.
- Harjoittele mies yli laidan -tilanteita.
- Pidä navigointivarusteesi kunnossa, muista eksymätaulukon laadinta.
- Pidä aina pelastusliivit ylläsi.
- Muista, ettei turvavarusteista ole mitään hyötyä, ellei niitä osaa käyttää.

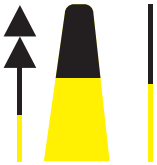

VIITAT

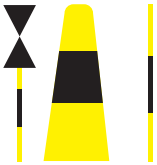
Kulkuvesillä merenkululle vaarana olevien esteiden kuten karien, matalikkojen, hylkyjen tms. merkitsemiseen eli kulkuväylien viitoittamiseen käytetään viittoja (reimareita).

Viitoitus perustuu kahteen perusjärjestelmään, kardinaalijärjestelmään (ilmansuuntien mukaiseen) ja lateraalijärjestelmään (väylän sivun mukaiseen). Kardinaalijärjestelmässä viitta osoittaa turvallisen puolen ilmansuunnan suhteen. Lateraalijärjestelmässä on samalla puolella kulkuväylää aina samanlainen viitta. Selvitä, mikä on väylän lateraalisuunta. Se on merkitty merikorttiisi.

KARDINAALIMERKIT

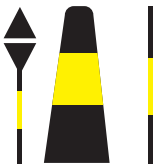
POHJOISVIITTA Väylä sijaitsee viitan pohjoispuolella. **Muistisääntöjä:** Kartion kärjet osoittavat ylöspäin eli karttapohjoiseen. Kartion kärjet osoittavat mustan raidan sijoituksen.

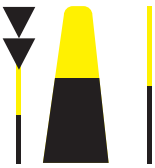
LÄNSIVIITTA Väylä sijaitsee viitan länsipuolella. **Muistisääntöjä**: Huippumerkin ”uuma” on hoikka. Kartion kärjet osoittavat mustan raidan sijoituksen.

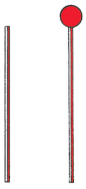
KARIMERKKI
Väri: musta runko, jossa yksi tai useampia punaisia vaakaraitoja. Huippumerkki: kaksi mustaa palloa. Viitan saa sivuuttaa joka puolelta.

ITÄVIITTA Väylä sijaitsee viitan itäpuolella. **Muistisääntöjä:** Huippumerkin ”uuma” on tukeva. Kartion kärjet osoittavat mustan raidan sijoituksen.

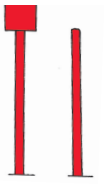

ETELÄVIITTA Väylä sijaitsee viitan eteläpuolella. **Muistisääntöjä:** Kartion kärjet osoittavat alaspäin eli karttaetelään. Kartion kärjet osoittavat mustan raidan sijoituksen.

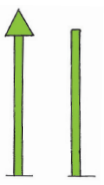

TURVAVESIMERKKI
Väri: punaiset ja valkoiset pystysuorat raidat. Huippumerkki: yksi punainen pallo. Merkki osoittaa, että kaikkialla merkin ympärillä on kulkukelpoista vettä. Osoitetaan esim. väylän keskialuetta tai keskilinjaa.

LATERAALIMERKIT

VASEMMANPUOLEINEN VIITTA
Väri: punainen
Huippumerkki:
punainen sylinteri

OIKEANPUOLEINEN VIITTA
Väri: vihreä
Huippumerkki:
vihreä kartio

MERIKARTAN KÄYTTÖ

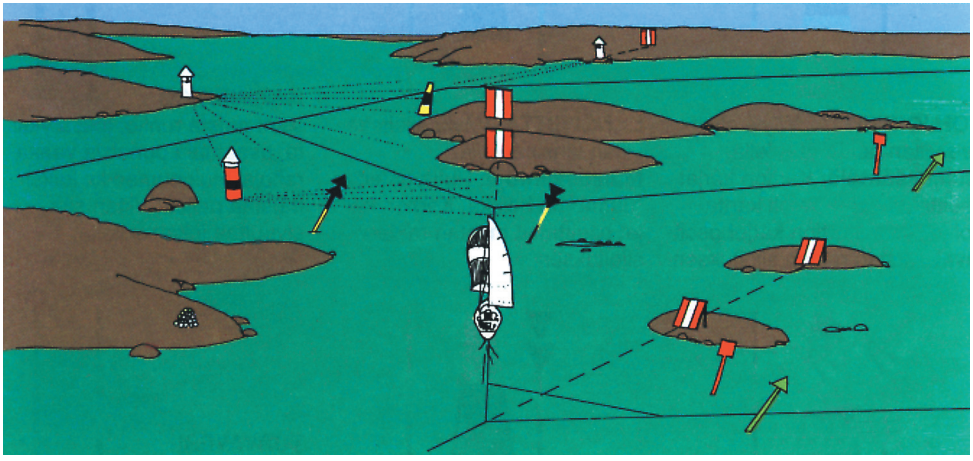
Ajan tasalla oleva merikartta on välttämätön liikkuessasi tuntemattomilla vesillä. Vuonna 2003 aloitettiin merikarttauudistus, jonka aikana vihreät merikartat korvattiin uusilla sinisillä. Päivitystyö saatiin valmiiksi vuonna 2009.

Tällä aukeamalla olevat kuvat esittävät kaikki samaa saaristomaisemaa.

TUTKI MERIKORTTISI MERKKIEN SELITYKSIÄ!

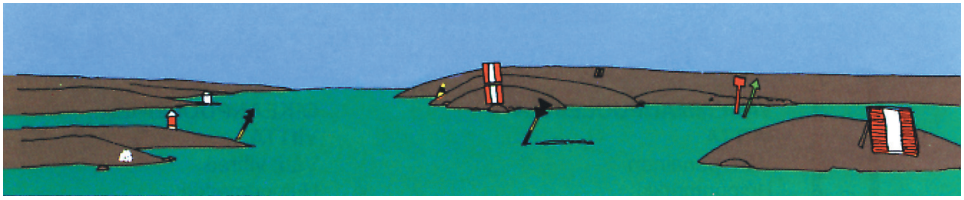

Maisema merikartalla. ▶ Ajosuuntasi on suoraan länteen ja sijaintisi mustan nuolen kohdalla.

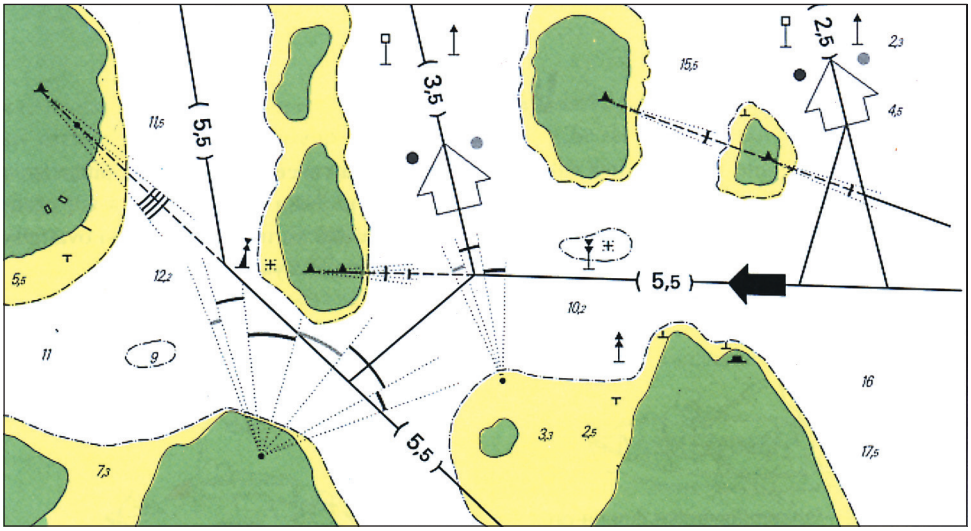

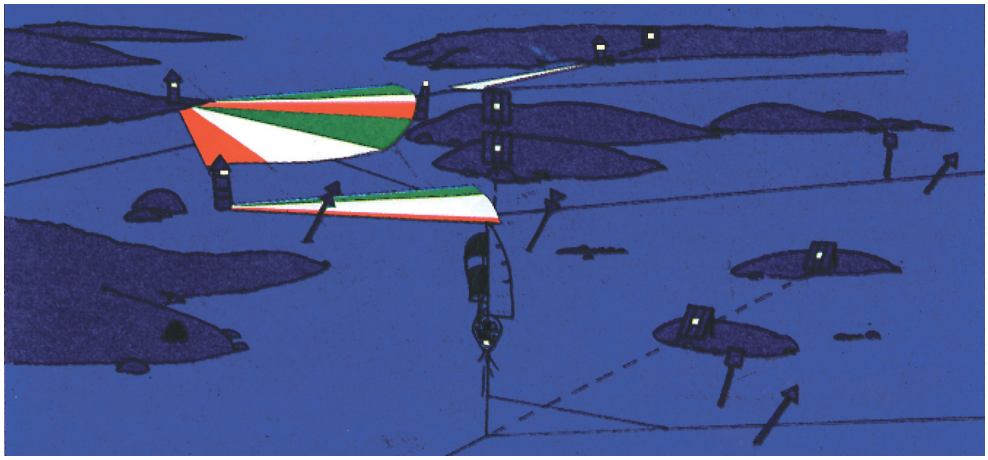
Maisema on lintuperspektiivissä ja veneesi kulkemassa länteen.

Saaristoväylillä ja mereltä rannikolle johtavilla väylillä käytetään linjamerkkejä, joiden suunta on merkitty merikarttaan.

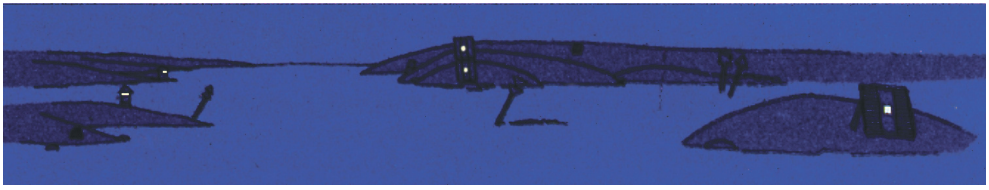
Maisema sellaisena kuin sinä sen näet veneestäsi.

Maisema pimeällä. Liikkuessasi valkoisessa sektorissa loistoa kohti, on oikealla puolellasi vihreä ja vasemmalla puolellasi punainen sektori. Liikkuessasi loistosta poispäin ovat valot luonnollisesti päinvastoin. Vihreä ja punainen sektori varoittavat kulkukelvottomasta alueesta.

Kapeissa väylissä käytetään linjaloistoja ja olet keskellä väylää, kun kauempana oleva loisto (yläpuolella) on linjassa lähempänä olevan (alapuolella) loiston kanssa.

Maisema sellaisena kuin se näkyy veneestäsi pimeällä.

VALOT

On vaarallista ja laitonta ajaa pimeässä valoitta. Valojen puuttuminen pimeän aikana voi vaikuttaa yhteentörmäämistapauksissa syyllisyyskysymyksiin.

Tarkasta valosi hyvissä ajoin ennen pimeää.

SOUTUVENE Vähimmäisvaatimuksena on, että soutuveneen on pidettävä valmiina saatavilla valkoista valoa näyttävä sähkölamppu tai sytytetty lyhty.

AVOIN ALLE 7 m MOOTTORIVENE jonka rungossa tai kansirakenteessa ei väh. 1 m korkeudella vesiviivasta ole sivuvalojen kiinnitykseen soveliasta kohtaa, voi näyttää ympäri näköpiirin näkyvää valkoista valoa.

ALLE 12 m MOOTTORIALUS Veneet voivat käyttää kahden erillisen sivuvalon asemasta yhtä värillisin sektorein varustettua valoa.

ALLE 7 m PURJEVENE Vähimmäisvaatimuksena on, että alle 7 m purjeveneen on pidettävä valmiina saatavilla valkoista valoa näyttävä sähkölamppu tai sytytetty lyhty.

Erityyppiset veneet on velvoitettu pitämään erilaisia valoja. Näin myös pimeässä voi päätellä kumpi väistää. Varmistu, että valosi ovat oikeat ja täyttävät määräykset.

PURJEVENE Purjevene, joka käyttää apumoottoria sytyttää myös mastovalon.

ALLE 20 m PURJEVENE Kulussa olevan purjealuksen on näytettävä sivuvaloja ja perävaloa.

PURJEVENEEN MASTOVALOT Alle 12 m purjevene voi purjeilla kulkiessaan korvata sivu- ja perävalot yhdistelmävalolla maston huipussa.

PIMEÄLLÄ LIIKKUMINEN

Aloittelijana sinun on parasta välttää vesillä liikkumista pimeällä. **Opettele pimeällä liikkumista varten:**

- kulku- ja muiden valojen käyttö sekä merkitys
- viittojen valotunnukset
- majakoiden ja loistojen värit ja valotunnukset sekä viitoitettujen väylien valot
- pimeänavigointi.

Tarkista veneesi
- kulkuvalot
- karttavalot.

jatkuva vilkkuva valo (klo 12) = pohjoisviitta

kolme vilkkua (klo 3) = itäviitta

kuusi vilkkua (klo 6) = eteläviitta

yhdeksän vilkkua (klo 9) = länsiviitta

VARAA HYVÄ TASKULAMPPU MUKAASI! **PELASTUSLIIVIT AINA YLLÄ!**

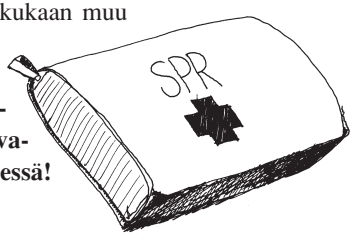
VENEILIJÄN ENSIAPUVARUSTUS

Muista varustaa veneesi siten, että mahdollisista vaaratilanteista voit selvitä ilman ulkopuolista apua.

Henkeä uhkaavissa tilanteissa esim. hukkuneiden, kylmettyneiden tai vaikeasti palaneiden henkiin jääminen riippuu enemmän pelastajien mielenmaltin säilymisestä, tiedoista, kekseliäisyydestä ja talonpoikaisjärjen käytöstä kuin ensiapulaukun sisällöstä. Käy Suomen Punaisen Ristin ensiapukurssi! Pikkuvammoilla ja sairauksilla on taipumus parantua hoidosta riippumatta.

Pääasiassa sidetarpeita sisältävä ensiapulaukku on kätevintä hankkia valmiina. Sitä voi täydentää puhallettavilla lastoilla sekä lääkekoteloilla. Lääkkeitä ei tarvita paljon, mutta särkylääke, kyypakkaus, voide palovammoihin ja lääke merisairautta vastaan on viisainta pitää aina mukana. Jokaisen mukana olevan täytyy tietysti itse huolehtia omista henkilökohtaisista lääkkeistään.

Seurue joutuu kiusalliseen tilanteeseen, jos veneen kippari loukkaantuu tai sairastuu vakavasti eikä kukaan muu osaa käsitellä venettä. **Katso siis, että sinulla on aina varakippari veneessä!**

Hätätilanteiden varalle on kaikissa tilanteissa pätevä sääntö:

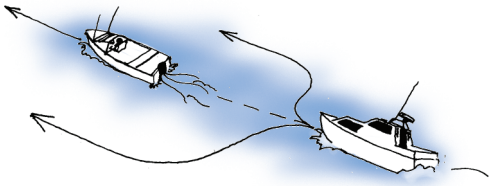
OMA APU ON AINA PARAS APU **ja** **OMA APU ON USEIN AINOA APU**

VÄISTÄMISSÄÄNNÖT

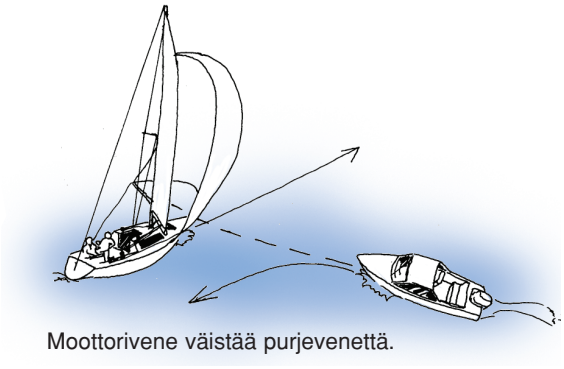
Jotta vesillä pystyisi liikkumaan joustavasti ja muille veneilijöille harmia aiheuttamatta, on tunnettava väistämissäännöt, jotka sisältyvät Meriteiden sääntöihin ja Sisävesisääntöihin.

Pienveneilijöiden on erityisesti muistettava, että alle 7 metrin konealuksen, jonka suurin nopeus on enintään 7 solmua, soutuveneen sekä pituudeltaan alle 7 metrin purjeveneen on merkityllä väylällä liikkuessaan pysyteltävä, mikäli mahdollista, poissa yli 12 metrin alusten tieltä.

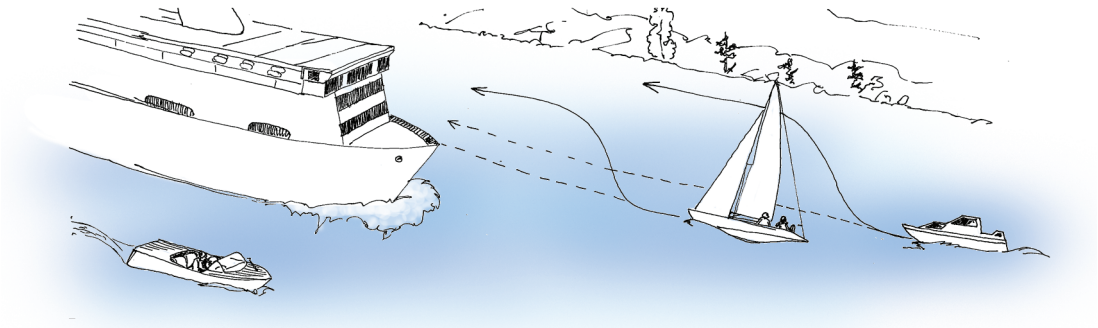
ESIMERKKEJÄ VÄISTÄMISSÄÄNNÖISTÄ:

Ohittava vene (myös purjevene) väistää ohitettavaa.

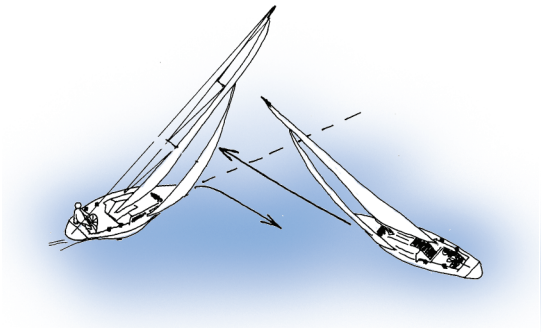

Moottorivene väistää purjevenettä.

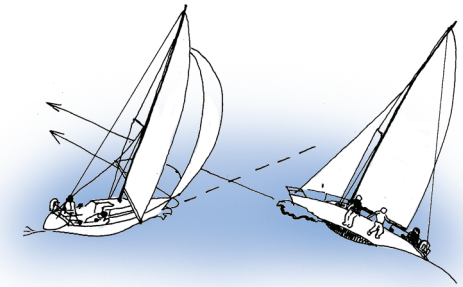

Ahtaissa kulkuväylissä on pysyteltävä mahdollisimman lähellä väylän oikeaa reunaa. Veneet eivät saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi itse navigoida vain keskiväylää. Vältä vilkkaasti liikennöityjä laivaväyliä.

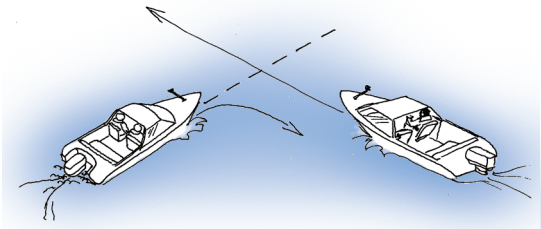
Jokaisen vesillä liikkuvan on tunnettava meriteiden säännöt ja sisävesisäännöt!

Purjevene, jolla on tuuli vasemmalta, väistää.

Jos purjeveneillä on tuuli samalta puolelta, tuulen puolella oleva väistää.
Mikäli mahdollista, väistäminen pitäisi tehdä perän kautta.

Kun kahden moottoriveneen suunnat leikkaavat, vasemmalta tuleva väistää ja välttää menemästä toisen keulan editse.

Kun moottoriveneet lähestyvät toisiaan keulat vastakkain, molemmat väistävät oikealle.

Muista jatkuva näkö- ja kuulotähystys. Käytä tilanteen edellyttämää turvallista nopeutta. Noudata erityistä varovaisuutta ahtaissa väylissä ja huonon näkyvyyden vallitessa. Moottoriveneen tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä väistämään purjevenettä suojan puolelta. Purjevene taas välttäköön luovimista kapeikoissa - siis mieluummin apukone käyntiin.

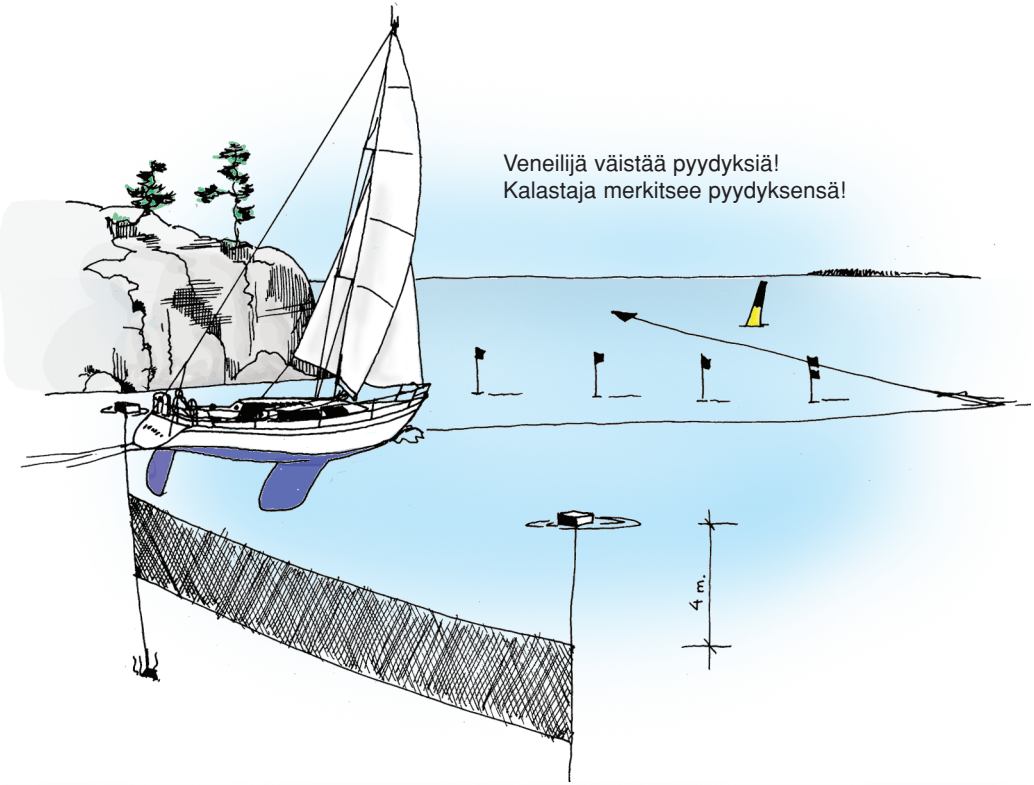
Ota huomioon, että purjeveneet tarvitsevat paljon tilaa kääntymiseen.

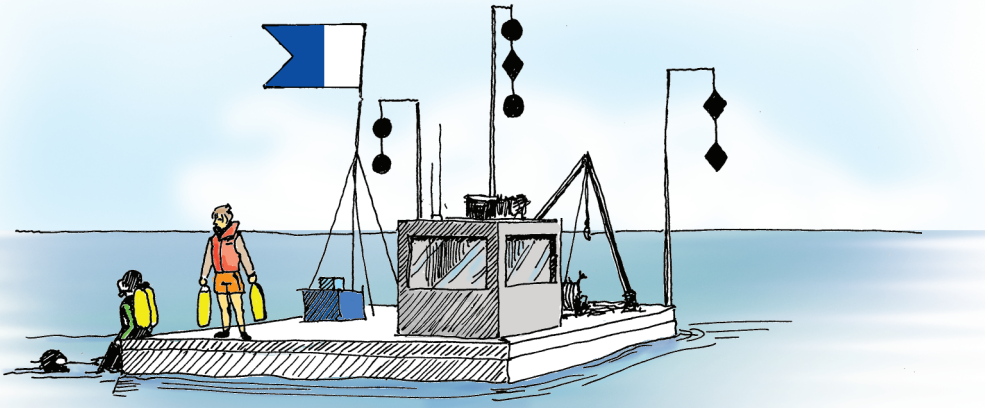
Muista, että purjelauta on purjevene ja vesijetti on moottorivene.

Korjaa nopeutesi ja suuntasi riittävän ajoissa ja riittävän selvästi ohitus- tai väistämistilanteessa.

Ellet ole väistämisvelvollinen, säilytä suuntasi ja nopeutesi. Jos yhteentörmääminen ei näytä olevan vältettävissä, väistä!

Väistämistä ja alusten keskinäisiä velvollisuuksia koskevat määräykset on esitetty Meriteiden säännöissä 12-18 ja Sisävesisääntöjen 2. luvussa.

Sukeltaja vedessä, viestilippu A. Hiljennä nopeutta ja väistä riittävän kaukaa. Sallittu ohituspuoli on merkitty kaksoiskartiolla ja kielletty puoli kahdella allekkain asetetulla pyöreällä merkillä. Merkkien käyttö on vapaaehtoista ja ne voivat esiintyä joko yhdessä tai erikseen.

VENEILY JA YMPÄRISTÖ

Suomessa jokamiehen oikeudet sallivat myös luonnonsatamiin rantautumisen. Veneen voi ankkuroida tai sillä voi rantautua toisin sanoen lähes minne vain, ellei sitä merikortissa tai vesiliikennemerkein tai maan omistajan toimesta erikseen ole kielletty. Asutettuihin rantoihin ei saa rantautua eikä niiden lähelle ankkuroituakaan. Kiinteistöjen rauhaa on muistettava kunnioittaa.

Suomessa monet retkisatamat ovat niin suosittuja, että niissä on järjestetty jätehuolto, kuivakäymälä ja tulentekopaikkakin grillaamista varten. Paikalla mahdollisesti olevaa polttopuuta on käytettävä säästeliäästi, jotta siitä riittäisi muillekin. Jos polttopuuta ei ole, ei sitä myöskään itse saa ruveta lähistön puista tekemään.

Retki- ja luonnonsatamien käyttö edellyttää ehdotonta luonnon kunnioittamista ja periaatteena on, että seuraava rantautuja löytää yhtä siistin ja miellyttävän paikan kuin mistä itse sait nauttia. Avotulta ei saa tehdä toisen maalle eikä kasveja vahingoittaa. Muista myös kunnioittaa lintujen pesimäalueita ja pidä lemmikkisi kytkettyinä. Huomioi liikkumis- ja rantautumisrajoitukset luonnonsuojelualueilla, hyljeluodoilla ja puolustusvoimien saarilla ja suoja-alueilla. Huomioi myös vapaa-ajan kalastukseen liittyvät rajoitukset.

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY – VENEILIJÄN OMA YMPÄRISTÖJÄRJESTÖ

Pidä Saaristo Siistinä ry on kaikkien vesilläliikkujien ja puhtaita vesiä arvostavien ympäristöjärjestö. Yhdistys on tehnyt töitä saaristo- ja järvialueiden puhtauden, viihtyisyyden ja turvallisuuden puolesta jo vuodesta 1969. Ympäristönhuoltotyö eli Roope-palvelut, kuten kelluvat septitankkien imutyhjennyslaitteet, jätepisteet, kuivakäymälät ja retkisatamien huoltotyöt, edistävät veneily- ja retkeilymahdollisuuksia niin saaristo- ja rannikkoalueilla kuin Järvi-Suomessakin. Roope-palveluiden ylläpitämisen lisäksi PSS ry etsii ratkaisuja muun muassa vesistöjen roskaantumisen ja rehevöitymisen ehkäisemiseksi sekä haitallisten kemikaalien käytön vähentämiseksi vesillä. Tue PSS ry:n tärkeää vesistöjen suojelutyötä ja lunasta itsellesi oikeus käyttää PSS ry:n tarjoamia palveluita liittymällä jäseneksi.

Jäseneksi voi liittyä helposti kotisivujen kautta. Jäsenet saavat käyttöönsä kaikki Roope-palvelut sekä postitse kotiinsa Roope-tarran, -lehden ja jäsenmaksulaskun. Tekstiviesti maksaa tavallisen operaattorisi veloittaman kotimaan tekstiviestin verran. Lue lisää www.pidasaaristosiistina.fi

Roska-Roopen vinkit veneilijälle:

1. Liity PSS ry:n jäseneksi, niin saat kaikki Roope-jätepisteet, -septitankin tyhjennysasemat ja -huussit käyttöösi sekä Roope-tarran ja jäsenlehden.
2. Kun septitankki täyttyy, käytä aina imutyhjennyslaitetta. Jo yhden ihmisen yhden päivän tuotokset vesistössä antavat levänkasvatuspotentiaalin noin 2,5 kilolle levää!
3. Muista lajittelu myös veneessä.
4. Ethän heitä tupakantumppejakaan yli laidan, sillä tumpit eivät maadu, vaan hajoavat mikromuoviksi ja filtteriin jääneet raskasmyrkyt vapautuvat vesistöön.
5. Vältä myrkkymaaleja! Vaihtoehtoisia pohjan puhtaanapitomenetelmiä löydät PSS ry:n kotisivuilta
6. Muista jokamiehen oikeudet ja velvollisuudet

Pidetään yhdessä saaristo siistinä tulevillekin sukupolville!

MONTAKO HEVOSVOIMAA ON KILOWATTI?

SOLMUT JA KILOMETRIT (noin)

solmua	km/h	solmua	km/h
1	2	18	33
3	6	20	37
5	9	25	46
8	15	30	56
10	18	35	65
12	22	40	74
15	28		

KILOMETRIT JA SOLMUT (noin)

km/h	solmua	km/h	solmua
5	3	30	16
10	5	40	22
12	6	50	27
14	8	70	38
16	9	100	54
18	10	120	65
20	11		

MPK:t JA KILOMETRIT (noin)

km	mpk	mpk	km
1	0,54	1	1,85
5	2,70	5	9,26
10	5,40	10	18,50
15	8,10	15	27,78
20	10,80	20	37,04
25	13,50	25	46,30
30	16,20	30	55,56
35	18,90	35	64,82
40	21,60	40	74,08
50	27,00	50	92,60

METRIT JA JALAT (noin)

metrit	jalat	jalat	metrit
1	3,28	1	0,30
2	6,56	2	0,61
3	9,84	3	0,91
4	13,12	4	1,22
5	16,40	5	1,52
6	19,69	6	1,83
7	22,97	7	2,13
8	26,25	8	2,44
9	29,53	9	2,74
10	32,81	10	3,05

KILOWATIT JA HEVOSVOIMA

kW		hv	kW		hv	kW		hv
0,736	1	1,36	11,0	15	20,4	47,8	65	88,3
1,47	2	2,72	11,8	16	21,7	51,5	70	95,1
2,21	3	4,08	12,5	17	23,1	55,2	75	102
2,92	4	5,44	13,2	18	24,5	58,9	80	109
3,68	5	6,80	14,0	19	25,8	62,6	85	116
4,42	6	8,15	14,7	20	27,2	66,2	90	122
5,15	7	9,51	18,4	25	34,0	69,9	95	129
5,89	8	10,9	22,1	30	40,8	73,6	100	136
6,62	9	12,2	25,8	35	47,6	147	200	272
7,36	10	13,6	29,4	40	54,4	221	300	408
8,10	11	14,9	33,1	45	61,2	294	400	544
8,83	12	16,3	36,8	50	68,0	368	500	680
9,57	13	17,7	40,5	55	74,7			
10,3	14	19,0	44,2	60	81,5			

MIES YLI LAIDAN

Mies yli laidan -tilanne on aina vakava. Sitä kannattaa harjoitella etukäteen hyvällä säällä, koska myrskyssä, pimeässä tai sumussa ei harjoituksiin enää jää aikaa.

Pienveneestä veteen joutunut kannattaa aina auttaa takaisin veneen perästä, koska sivusta autettaessa vene saattaa kaatua. Veneeseen kiinnitetty köysilenkki helpottaa nostamista. Etukäteen kannattaa myös harjoitella veneen kaatumista. Mikäli veneessä on uimaportaat, kannattaa auttaminen tehdä niiden avulla. Portaiden on ulotuttava noin puoli metriä veden alle. Niiden on oltava myös sellaiset, että ne saa käännetyksi täyteen pituuteensa myös vedestä.

YLEINEN TOIMINTA

Pelastusoperaatiossa on useinkin kyse vain muutamista minuuteista. Hyvin harjoiteltu pelastaminen sujuu seuraavaan tapaan:

- Se, joka havaitsee ensimmäisenä onnettomuuden huutaa kovaa ”mies yli laidan!” Silloin tarvitaan kaikkien veneessä olevien apua.
- Veteen heitetään pelastusrengas, vaikka pudonneella olisikin yllään pelastusliivit.
- Veteen joutunutta pidetään koko ajan silmällä. Navigoinnista huolehtiva voi lisäksi katsoa kompassista ajetun suunnan ja merkitä kellonajan muistiin siltä varalta, että veteen pudonnut katoaisi näkyvistä.
- Mikäli liikkeellä ollaan purjeveneellä, käynnistetään moottori, noustaan tuuleen, lasketaan purjeet, käännytään ja ajetaan hädänalaisen luokse siten, että vene on poikittain tuuleen ja pelastettava on veneen suojan puolella. Annetaan veneen ajelehtia pelastettavaa kohti ja käytetään potkuria vain sen verran, että pelastettavasta voidaan saada ote veneen keskikohdasta.

Tiukkojen sääntöjen laatiminen hätätilanteen varalle on vaikeaa, mutta yleensä on varmempi olla tuulen yläpuolella kuin sen alla. Silloin ei ole vaaraa, että pelastaja ajelehtisi pois pelastettavasta. Toisaalta, jos aallokko on korkea, voi tuulen yläpuolella oleva vene kolhia vedessä olijan. Toimi siis tilanteen mukaan. Tärkeintä on päästä mahdollisimman lähelle pelastettavaa. Lapsen pudottua yli laidan on aikuisen aina hypättävä perään mukanaan pelastusrengas - mutta jonkun on jäätävä myös veneeseen.

VENE KAATUU

- Pysyttele veneessä kiinni.
- Heitä kiinnipitoköysi kumollaan olevan veneen yli.
- Älä päästä airoja karkuun.
- Yritä päästä vesilastissa olevaan veneeseen perän kautta.

VENE UPPOAA

- Jaa kaikki kelluntavälineet, myös airot, pohjalaudat tms.
- Pysyttele yhdessä muiden kanssa, ui heidän kanssaan lähimpään rantaan tai lähetä paras uimari apua hakemaan.
- Auta heikoimpia.
- Anna hätämerkkejä.

Harjoittele mies yli laidan -tilanteita kesällä ja rauhallisissa oloissa!

KYLMÄ VESI ON KAVALA VASTUSTAJA

Riittävän pitkä oleskelu jopa uintikelpoisessa vedessä tainnuttaa ihmisen ennen pitkää ja tappaa hänet lopulta.

Kylmään veteen joutuneen ihmisen elimistö puolustautuu jäähtymistä vastaan keskittämällä verenkierron ruumiin ydinalueelle. Lihaksisto alkaa väristä tuottaakseen lisää lämpöä. Raajojen lämpötilan laskiessa tartunta- ja kiinnipitokyky heikkenevät nopeasti. Pää, kaula, kainalot ja nivuset hukkaavat runsaasti lämpöä ympäröivään veteen. Aistiharhojen ja hyvän olon tunteiden jälkeen seuraa tajuttomuus ja lopulta kuolema. Tilanne muuttuu todella vakavaksi siinä vaiheessa kun ruumiinlämpö laskee alle 30°:een.

Jos putoaa veneestä, on ensimmäinen sääntö pysyä rauhallisena. Mikäli lähin ranta on kaukana ei sinne kannata pyrkiä, vaan on parempi jäädä kellumaan pelastusliivien tai minkä tahansa kellukkeen varassa. Jos vene on kaatunut, on järkevintä kiivetä heti veneen päälle ja odottaa siinä apua.

Apua vedessä odoteltaessa kannattaa välttää kaikkia turhia liikkeitä, jotka hukkaavat ruumiinlämpöä. Paras on ns. HELP-asento, eräänlainen sikiöasento, jossa nojaudutaan pelastusliivien varassa taaksepäin jalat koukistettuina vasten rintaa.

Pelastajan on syytä muistaa, että kriittisimmät hetket ovat juuri vedestä nostamisen jälkeen. Väärät auttamistoimet voivat olla kohtalokkaita.

Vaikeasti alilämpöinen ihminen on tajuton ja kalpea. Hänen silmäteränsä ovat laajentuneet, lihakset ovat jäykät ja hengitys hidasta ja vaikeasti havaittavissa. Uhrin pulssi ei ole tunnistettavissa.

Lievemmän alilämpöisyyden oireita ovat kompurointi, unisuus ja toistuva kaatuminen. Arviointi- ja aloitekyky heikkenevät.

KYLMÄSTÄ VEDESTÄ PELASTETUN HOITO-OHJEET

- Riisu uhrin märät vaatteet varovasti raajoja nostelematta.
- Kääri uhri huopiin tai makuupussiin.
- Sijoita normaalilämpöinen ihminen ”patteriksi” uhrin kanssa samaan makuupussiin.
- Anna tajuissaan olevalle lämmintä sokeripitoista juomaa.
- Alkoholia ei missään tapauksessa saa antaa.
- Älä vie uhria lämpimään saunaan, älä myöskään hiero uhria.
- Vaikeasti alilämpöinen on toimitettava sairaalahoitoon.
- Aseta tajuton kylkiasentoon, jotta hengitystiet pysyvät auki.
- Elvytystä ei käynnistetä, ennen kuin terveydenhuollon ammattihenkilö on todennut sydämen pysähtyneen. Painelvytys voi pysäyttää vielä heikosti toimivan sydämen lopullisesti.

MITEN KYLMÄ VESI VAIKUTTAA:

Veden lämpö C°	Tajuttomuus alkaa	Kuolema
0 alle	15 min	alle 45 min
0-10	15-60 min	30 min-2 tuntia
10-15	1-2 tuntia	1-3 tuntia
15-21	2-7 tuntia	2-40 tuntia

Siihen, kuinka kauan vedessä pysyy hengissä vaikuttavat monet tekijät kuten ikä, fyysinen yleiskunto ja henkinen kestävyys.

KARILLA

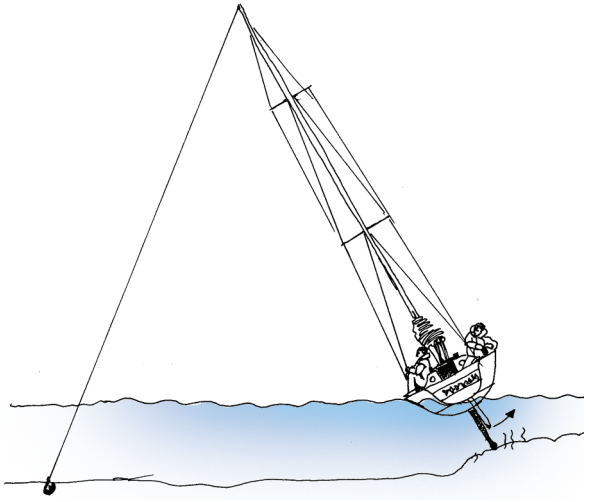
Karille ajettaessa on rauhallisuus yhtä tärkeätä kuin muissakin hätätilanteissa.

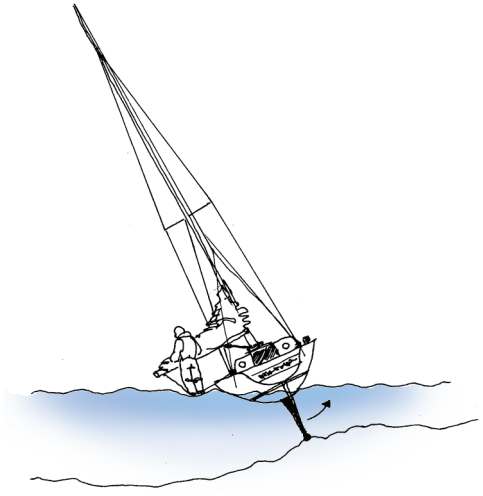
Jos vene ei ole saanut vuotoja, se yritetään irrottaa siirtämällä sitä takaisin tulosuunnassa. Purjeveneessä voi käyttää apuna vinssejä sen jälkeen, kun ankkuri on saatu viedyksi jollalla riittävän etäälle.

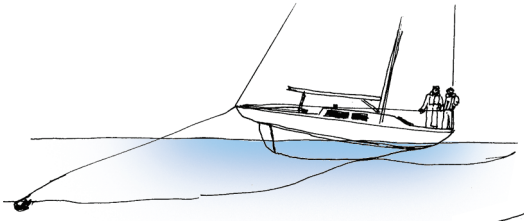
Jos veneeseen on tullut vuotokohtia, ne löytyvät yleensä helposti ja ne peitetään mahdollisuuksien mukaan ulkopuolelta, jolloin veden paine pitää tukot paikoillaan. Suuriin reikiin voi yrittää kiilata kartioiduilla puutapeilla esimerkiksi kangasta, pressun palasia tai trasselia.

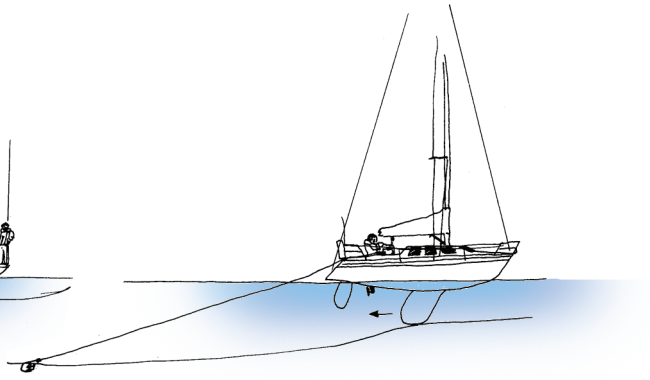
Veneen suojapeitteen voi myös uittaa rungon alle ja tiivistää sen veneen reunoihin.

Kun vene on saatu irrotetuksi ja se ui vapaasti, pyritään lähimpään rantaan. Joskus, etenkin jos meri on tyyni ja vuodot suuria, voi olla järkevintä jäädä karille yrittämättä saada venettä lainkaan irti. Apua pyydetään hätämerkein, raketeilla tai puhelimella.

VENEPALO ON AINA VAARALLINEN

Venepalo on aina vaarallinen, koska ainoa pelastautumissuunta on vesi.

Vaarallisinta on bensiini, etenkin höyrystyneenä. Yleisin venepalon syy on höyrystyneen polttoaineen syttyminen joko liekistä tai kipinästä. Kahvikupillinen höyrystynyttä bensiiniä vastaa räjähdysteholtaan puoltatoista kiloa dynamiittia.

Venepalon voi estää olemalla huolellinen. Yksi keskeisimpiä toimia on kunnollisen tuuletuksen järjestäminen, koska palavien nesteiden höyryt pyrkivät ilmaa raskaampina kertymään aluksen pohjalle.

Arimpia paikkoja ovat polttoainetankkien sijoitustilat, pohjan ja sisälattian eli turkin väli - siis pilssi - sekä akkujen lokerot ja nestekaasupullojen kaapistot. Nestekaasulaitteita on veneissä paljon ja ne on valitettavan usein kaikesta valistuksesta huolimatta asennettu väärin. Älä siis asenna nestekaasulaitteita itse!

Sisäperä- tai sisämoottoriveneissä on useimmiten koneellinen moottoritilan tuuletusjärjestelmä. Puhallin on aina kytkettävä päälle ennen käynnistämistä. Vähimmäisajaksi suositellaan kahta minuuttia. Muista, että ennen sisätilojen kunnollista tuulettamista ei koskaan saa sytyttää avotulta, käynnistää moottoria tai muita mahdollisesti kipinöitä aiheuttavia laitteita.

Kipinä voi saada alkunsa myös viallisista sähkölaitteista. Tämä onkin kaasuuntuneen polttoaineen ohella yleisin venepalon syy.

Sähkölaitteiden säännöllinen huoltaminen on tärkeää ennaltaehkäisyä. Varaosina saa käyttää vain veneilyyn soveltuvia tarvikkeita.

NÄIN ESTÄT VENEPALON

- Katkaise virtapiiri aina ennen moottorin huoltoa joko avaamalla pääkytkin tai irroittamalla akun maadoitettu kaapeli.
- Älä käytä muovisia polttoainekanistereita tai suppiloita. Muovisuppilo voi aiheuttaa hankauskipinän joutuessaan yhteen metallin kanssa.
- Sammuta moottori aina tankkauksen ajaksi, samoin kuin polttoaineella tai kaasulla toimivat laitteet.
- Älä tupakoi tankatessasi!
- Tuuleta moottori käytön jälkeen ja ennen käynnistämistä. Polttoaineen haju on AINA vaaran merkki.
- Estä polttoainevuodot ja kipinöinti.
- Muista, että vuotava kaasutin on aina vaarallinen. Koneen alle kannattaa laittaa metalliverkolla varustettu keräilykuppi, josta alipaine vetää vuotaneen polttoaineen moottorin imukanavaan. Ellei koneessa ole myös liekkisuojana toimivaa ilmanpuhdistinta, kannattaa imuaukko peittää tiheällä metalliverkolla.
- Eristä pakoputki herkästi syttyvistä pinnoista.
- Tutustu sammuttimen käyttöohjeisiin jo ennen kuin tarvitset sammutinta.
- Käytä keittimiä ja lämmittimiä valmistajan ohjeiden mukaisesti.
- Jos sinulla on iso vene, tee paloturvallisuustarkastus joka kevät.
- Hanki akkua varten erillinen kotelo.
- Varmistu siitä, että nestekaasulaitteet on asennettu asetuksen mukaisesti.

JOS VENEESI SYTTYY

- Pysäytä moottori heti.
- Ohjaa veneen keula tuuleen.
- Käytä sammutinta, joka kuuluu veneesi vakiovarusteisiin.
- Sulje polttoainejärjestelmä sekä nestekaasulaitteet.
- Katkaise päävirta.
- Sammuta kytevät pesäkkeet vedellä.
- Älä jätä sammutettua paloa vartioimatta, se voi vielä syttyä uudelleen.

TUNNE HÄTÄMERKIT

Useimmiten merihätään joudutaan odottamatta, hyvissä olosuhteissa ja tutuilla vesillä. Näin voi käydä myös hyvälle ja vastuuntuntoiselle veneilijälle. Siksi lyhyellekin venematkalle lähdettäessä kannattaa varautua mahdolliseen vaaratilanteeseen. Suomessa meripelastuksen johtamisesta vastaa Rajavartiolaitos, mutta monissa pienemmissä avuntarpeissa nopein apu saadaan usein toiselta veneilijältä.

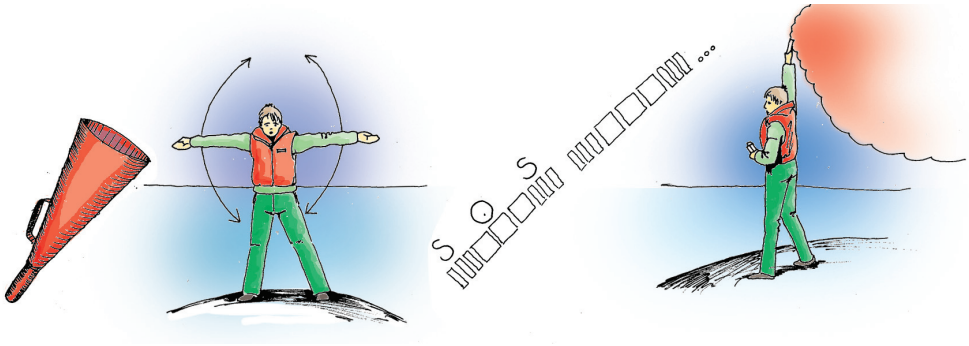
Puhelin ja meri-VHF ovat hyviä ja nopeita välineitä avun kutsumiseen. Vesillä on käytössä myös muita hätämerkkejä, joita käytetään tarvittaessa. Muista kuitenkin, että hätämerkkejä käytetään vain todellisessa vaaratilanteessa. Esimerkiksi hätäraketin ilkivaltaisesti ampunut henkilö voi joutua itse maksamaan turhien etsintöjen aiheuttamat kustannukset. Tutustu rakettien ja muiden turvavarusteiden toimintaan etukäteen hyvissä olosuhteissa, koska hätätilanteessa siihen ei välttämättä ole aikaa.

Jos joudut pulaan, älä ammu kaikkia hätäraketteja yhtä aikaa. Pidä ensimmäisen raketin ampumisen jälkeen n. 10-15 minuutin tauko ennen kuin ammut seuraavan. Näin apuun tulevat alukset ehtivät lähemmäksi ja avuntarvitsijan paikantaminen helpottuu. Käsisoihtuja käytetään vasta silloin, kun nähdään jonkun tulevan onnettomuusalueen lähelle.

Raketit ovat räjähdystarvikkeita, joten käsittele ja säilytä niitä huolellisesti. Hätäraketit ja soihdut kannattaa esimerkiksi poistaa veneistä talvisäilytyksen ajaksi, jolloin ne eivät joudu vääriin käsiin.

HÄTÄMERKIT

Avunhuudot tai viheltäminen pillillä.
Punainen laskuvarjoraketti.
Punainen käsisoihtu.
MAYDAY (lausutaan medee) VHF-radiopuhelimen kanavalla 16 lausuttuna tai DSC-hätämerkki.
Käsien nostaminen ja laskeminen vaakatasosta toistuvasti.
SOS …---… joko valo- tai äänimerkkinä.
Keskeytymätön äänimerkki esim. sumutorvella.
Oranssi savu tai kangas.
Laukauksia 1 minuutin välein.
Viestilippu N nostettuna C:n yläpuolelle.
Nelikulmainen lippu ja sen ylä- tai alapuolella pyöreä esine.
Avotuli ja siitä kehittyvä savu.
Hätäpaikkaa ilmaisevan poijun radio- ja valomerkit.

HÄTÄPUHELU

Ilmoita hätätapauksesta tai vaaratilanteesta VHF- tai MF-taajuuksilla digiselektiivikutsulla (DSC), VHF-radiolla, puhelimella tai muulla nopealla tavalla meripelastuksen hälytysnumeroon. Meripelastuksen hälytysnumeroon soittaessasi puhelu yhdistyy lähimpään johtokeskukseen. Voit käyttää myös alueellista numeroa lähimpään meripelastuskeskukseen tai meripelastuslohkokeskukseen. Suuntanumeroa ei käytetä. Ilmoituksia vastaanottavat ja välittävät myös hätäkeskukset (yleinen hätänumero 112).

MERIPELASTUKSEN HÄLYTYSNUMERO Ulkomailta soitettaessa numero on +358 294 1000	0294 1000	Suuntanumeroita ei käytetä.
Suorat hälytysnumerot: Länsi-Suomen meripelastuslohko, Meripelastuskeskus MRCC Turku	0294 1001	RADIOYHTEYDET VHF-DSC 70 VHF-kanava 16 MF-DSC 2187,5 kHz
Suomenlahden meripelastuslohko, Meripelastuslohkokeskus MRSC Helsinki	02941002	

HÄLYTYSNUMEROITA SAA KÄYTTÄÄ VAIN HÄLYTYKSEEN TAI SEN PERUUTTAMISEEN.

TARKKA PAIKANMÄÄRITYS ON EHDOTON EDELLYTYS AVUN NOPEALLE SAAMISELLE!

YHTEYDENPITOVÄLINEET

Sopivaa yhteydenpitovälinettä veneeseen valittaessa tärkeimpänä lähtökohtana on pidettävä veneilyaluetta ja yhteydenpitovälineen soveltuvuutta vesille.

Veneilyturvallisuuden kannalta ehdottomasti paras yhteydenpitoväline merellä on VHF-radiopuhelin. Se soveltuu lähes kaikkiin venetyyppeihin ja sillä saa suoran yhteyden viranomaisiin sekä muihin veneilijöihin. Meri-VHF on kansainvälinen meriradio. Tämä merkitsee sitä, että missä tahansa liikutkin, saat aina yhteyden toiseen lähistöllä olevaan meri-VHF-radiopuhelimeen. Saaristossa ja rannikon läheisyydessä VHF-radiopuhelimella saa myös yhteyden ympärivuorokautisesti päivystäviin rannikkoradioasemiin. Meri-VHF radiopuhelimen käyttöä varten vaaditaan pätevyystodistus ja laitteistoa varten radiolupa.

DSC on digitaalinen selektiivikutsulaite, jossa jokaisella laitteella on oma yksilöity yhdeksännumeroinen ”puhelinnumero”. DSC kytketään GPS-navigaattoriin. Laitteessa on erillinen hätäpainike, jota painamalla saa nopeasti tehtyä hätähälytyksen veneen paikka- ja yhteystietoineen meripelastuksen johtokeskuksiin ja kaikille kuuluvuusalueella oleville muille aluksille. Nykyisissä VHF-puhelimissa on DSC sisäänrakennettuna.

Matkapuhelimet ovat käyttökelpoisia silloin, kun tarvitaan yhteys tavalliseen puhelinverkkoon. Matkapuhelimella voi myös antaa hätäilmoituksen. Turvallisuuden kannalta matkapuhelimien ongelmana on se, että puhelimet ovat harvoin vesitiiviitä ja suora yhteys viranomaisiin ja muihin veneilijöihin puuttuu. Niiden käytössä olisi myös huomioitava puhelinverkon mahdolliset katvealueet.

HOIDA JOKA PÄIVÄ

Vene moottoreineen ja varusteineen on pitkään harkittu ostos. Siispä on toivottavaa, että se palvelisi isäntäänsä moitteettomasti useita vuosia. Mutta mikään vene tai moottori ei pysy hoitamatta kunnossa. Helpoimmalla ja halvimmalla pääsee, kun huoltaa veneensä ja moottorinsa säännöllisesti, ennaltaehkäisee viat eikä odota niiden ilmenemistä.

VENEEN SÄÄNNÖLLINEN HUOLTO

Veneilykautena on veneen kunnossapito helppoa. Säännöllisen veneen pintojen pesun ja puhdistuksen yhteydessä huomataan mahdolliset naarmut ja muut vauriot. Työhön riittää usein pelkkä riepu tai harja sekä pesuaine, vettähän riittää ympäristössä. Parhaita ovat vähäfosfaattiset ympäristöystävälliset pesuaineet.

Muovivene kannattaa vahata kerran pari kesässä ja uusi vene aina ennen käyttöönottoa. Vahakerros helpottaa kunnossapitoa huomattavasti. Vene tulisi pestä aina ennen vahausta.

MOOTTORIN SÄÄNNÖLLINEN HUOLTO

Moottorin säännöllisellä ja tunnollisella huollolla varmistat sen häiriöttömän toiminnan ja pitkän käyttöiän.

Moottoripäiväkirja helpottaa suuresti moottorin huollon seurantaa. Päiväkirjaan voit merkitä ajotunnit, öljynvaihdot ja muut huolto- ja tarkastustoimenpiteet, tehdyt korjaukset sekä polttoainetäydennykset. Huolellisesti täytetty, mahdollisimman täydellinen moottoripäiväkirja antaa mahdollisuuden jo ennalta ehkäistä esimerkiksi jonkin osan kulumisesta aiheutuva vika. Seuraa aina täsmällisesti moottorin huoltokirjan mukaisia hoito-ohjeita. Jos sinulla ei ole moottorisi huoltokirjaa, hanki se maahantuojalta tai valmistajalta.

Tee veneilykauden aikana moottorin valmistajan suosittelemat huoltotoimenpiteet (katso myös säästäväisen ajon ohjeita sivulla 18): Merkistä ja mallista riippuen ohjeet vaihtelevat, joten tutustu huolella juuri sinun moottorisi huoltovaatimuksiin ja noudata niitä. Seuraavat toimenpiteet pitäisi jokaisen veneilijän ottaa tavaksi moottorin merkistä riippumatta:

1. Ennen vesillelähtöä avaa konetilan luukku ja tarkista
- ettei pilssissä ole vettä, öljyä tai polttoainetta, eikä siellä ole polttoaineen hajua
- että moottorin öljymäärä on riittävä, jäähdytysnestettä on tarpeeksi ja että laturin kiilahihnat ovat oikeassa kireydessä.

2. Ajon päätyttyä avaa taas konetilan luukku ja tarkista, ettei sinne ole ajon aikana tullut vettä, jäähdytysnestettä, öljyä tai polttoainetta tai ettei siellä ole outoa hajua.

3. Tarkista parin viikon välein
- että akuissa on riittävästi nestettä
- ettei polttoaineen vedenerottimissa ole vettä tai sakkaa
- että kaikki sähköliitokset ovat paikoillaan ja etteivät ne ole päässeet kastumaan tai hapettumaan
- että veneen kaikki pohjaventtiilit toimivat
- että veneen navigointivalot toimivat.

Jos huolellisesta kunnossapidosta huolimatta veneeseesi tai moottoriisi ilmaantuu vika, käänny heti myyjän, valmistajan, maahantuojan tai huoltokorjaamon puoleen. Pienikin naarmu tai hankauma veneen pinnassa on aina paikattava, sillä kosteus imeytyy vaurioon ja heikentää veneen rakennetta. Nopea korjaus takaa sen, ettei vahinko ainakaan suurene. Murtumat ja halkeamat veneen pinnoissa ja rakenteissa tulisi aina antaa ammattilaisen arvioitavaksi. On järkevämpää käyttää parikymmentä minuuttia pikkuvian korjaamiseen ennen lähtöä kuin seilata avuttomana myrskyn lähestyessä jossain aavalla, kaukana auttajista.

RAJOJEN YLITTÄMINEN

SCHENGEN-SOPIMUS

Schengen-sopimuksen tarkoituksena on helpottaa ihmisten liikkumista sopimusmaiden välisessä liikenteessä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että rajamuodollisuuksista on luovuttu sopimukseen kuuluvien maiden välisessä liikenteessä. Schengen-maita on nykyään yhteensä 26, muun muassa kaikki Itämeren alueen valtiot Venäjää lukuun ottamatta. Vastapainoksi sisärajatarkastusten poistamiselle viranomaisten välistä yhteistyötä on lisätty ja ulkorajatarkastusten suorittamista on yhdenmukaistettu. Ulkorajalla tarkoitetaan sopimukseen kuulumattoman maan ja Schengeniin kuuluvaan maan välistä rajaa. Suomi voi myös erityisestä syystä tilapäisesti palauttaa entisenkaltaisen rajavalvonnan sisärajoille.

Schengen-säädökset eivät kuitenkaan tarkoita passivapautta, vaan henkilöillä on yhä oltava mukanaan voimassa oleva passi tai poliisin 1.3.1999 jälkeen myöntämä kuvallinen henkilöllisyystodistus. Passi tai henkilöllisyystodistus on tarvittaessa esitettävä sitä pyytävälle viranomaiselle. Pohjoismaiden passivapauden ansiosta Pohjoismaiden välillä ei tarvitse tulevaisuudessakaan olla mukana virallisia matkustusasiakirjoja.

OHJEITA HUVIVENEILIJÖILLE SCHENGEN-ALUEELLA

Schengen-maihin liikuttaessa huvialusten ei tarvitse käydä enää rajatarkastuksissa. Virallisia kulkuväyliäkään ei tarvitse käyttää, vaan Suomesta voi lähteä ja Suomeen voi saapua sieltä, mistä haluaa. Rajavartioviranomaisille ei tarvitse tehdä ilmoitusta maasta lähdettäessä tai maahan saavuttaessa. Viro, Latvia, ja Liettua ovat myös Schengen-maita, joten rajatarkastuksia ei niihin maihin lähdettäessä myöskään enää ole. Rajavartioviranomaiset voivat kuitenkin jatkossakin tehdä pistokoeluonteisia tarkastuksia, joissa selvitetään veneilijöiden käyttämää reittiä ja veneessä mukana olevia matkustajia. Tällainen tarkastus voidaan suorittaa niin saariston suojassa kuin avomerelläkin.

Vaikka liikkuminen Schengen-maiden välillä onkin rajamuodollisuuksien osalta vapaampaa kuin aiemmin, tulee reittisuunnitteluun kiinnittää erityistä huomiota. Virallisten väylien ulkopuolella liikuttaessa kareja ja matalikkoja ei ole merkitty samoin kuin väylillä, myös merikartan tiedot näiltä väylän ulkopuolisilta alueilta saattavat olla epätarkkoja. Väyliä pitkin veneiltäessä navigointi onkin helpompaa kuin väylien ulko-

puolella. Reitin valinnassa kannattaa ottaa huomioon myös liikenteen vilkkaus. Esimerkiksi Helsingin ja Tallinnan välinen vilkas laivaliikenne ei välttämättä aina pysty huomioimaan väylien ulkopuolelta väylälle tulevia huviveneitä.

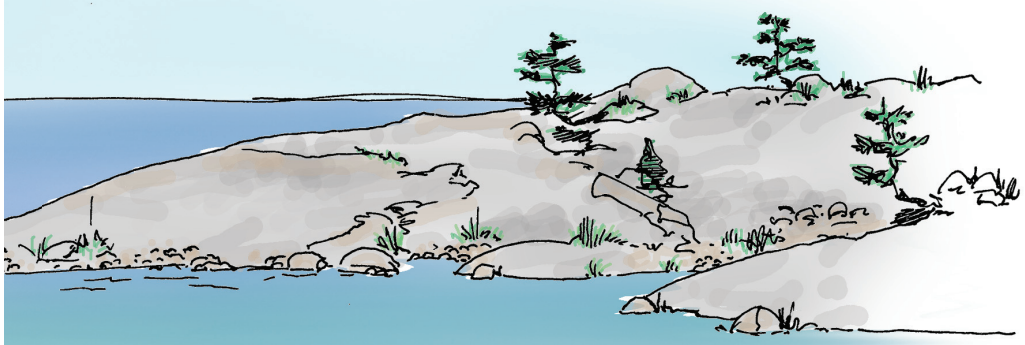
RAJAMUODOLLISUUDET VENÄJÄLLE JA SAIMAALLE

Venäjä ei ole Schengen-valtio, joten Venäjälle tai Saimaan kanavalle matkustettaessa rajamuodollisuudet ovat edelleen voimassa. Tämä tarkoittaa sitä, että sinne veneiltäessä huvialusten on maasta lähtiessään ja maahan tullessaan käytettävä merikarttaan merkittyjä virallisia väyliä. Aluksen on kuljettava näitä väyliä pitkin aluemereltä lyhintä reittiä lähimpään rajanylitysspaikkaan ja päinvastoin. Rajanylityspaikkoina huviveneille toimivat Haapasaaren, Hangon, Ahvenanmaan ja Helsingin merivartioasemat sekä Santio ja Nuijamaan satama.

Suomessa huviveneiden rajanylityspaikat ovat avoinna klo 8-22 välisenä aikana. Ennen saapumista on asiasta hyvä ilmoittaa noin tuntia etukäteen meri-VHF:n kanavalla 68 tai soittamalla kyseiselle merivartioasemalle. Myös miehistöluettelo on hyvä olla täytettynä, sillä se nopeuttaa rajamuodollisuuksien hoitamista. Venäjälle lähdettäessä miehistöluetteloita tarvitaan neljä ja Saimaalle mentäessä kuusi kappaletta. Lisätietoja rajamuodollisuuksista ja miehistöluetteloista saa Rajavartiolaitoksen sivuilta osoitteesta www.raja.fi.

AHVENANMAA

Schengen-säännökset eivät muuta mitenkään Ahvenanmaan asemaa EU:ssa. Ahvenanmaan maakunnan ja manner-Suomen välillä oleva veroraja säilyy edelleen. Verorajan ylittävän veneilijän ei edelleenkään tarvitse käyttää erillisiä veroteitä (tulliteitä), eikä ilmoittautua tullitoimipaikassa edellyttäen ettei aluksessa ole tullattavaksi ilmoitettavaa tavaraa. Lisätietoa tullisäännöksistä saa osoitteesta www.tulli.fi.

TROSSI ON FIKSUN VENEILIJÄN MERKKI

Tiesitkö, että vesillä toimintakyvyttömäksi joutuneen veneen pelastaminen on useimmiten maksullista, jos ihmishenkiä ei ole vaarassa? Ihmiset viedään turvaan aina korvauksetta, mutta veneen kiireettömäksi siirroksi luettavasta avustustehtävästä peritään omakustannushinta. Summa voi olla jopa satoja euroja pelastusaluksen koosta ja tehtävän pituudesta riippuen. Hankkimalla Meripelastusseuran Trossi-jäsenpalvelun varmistat myös veneellesi maksuttoman avun. Samalla tuet vapaaehtoista meripelastustyötä.

Jos matkasi vesillä yllättäen keskeytyy, saat

- hinauksen lähimpään satamaan, mihin on saatavissa korjauspalveluita
- apua korjaajan ja veneen väliaikaisen säilytyspaikan hankkimisessa
- vastaavan palvelun Ahvenanmaalla, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa (Tanskassa vain rajatulla alueella).

Jos avustustilanteessa saat varaosia maksat niistä käyvän hinnan.

Trossi voidaan myöntää EU:n huvivenedirektiivin määrittelemälle huviveneelle (pituus 2,5 m – 24 m). Trossi-palvelu edellyttää aina Meripelastusseuran jäsenyhdistyksen henkilöjäsenyyttä. Trossi on alus- ja jäsenkohtainen, jolloin jäsen saa yhdellä Trossi-maksulla yhden aluksen Trossi-palvelun. Kaupallisessa käytössä olevalle veneelle Trossia ei voida myöntää. Trossi-palvelu on maksullinen ja se sisältää Meripelastusseuran paikallisyhdistyksen vuosittaisen jäsenmaksun. Jäsenedut ovat voimassa heti maksusuorituksesta. Trossi-turva ja paikallisyhdistyksen jäsenyys jatkuvat vuosittain automaattisesti ja laskutetaan aina vuoden alussa.

APUA TROSSI-PALVELUNUMEROSTA!

Kun tarvitset Trossi-palvelua, soita numeroon **0800 30 22 30.** Palvelu toimii 1.5.-31.10. ja puhelu on soittajalle maksuton. Numerosta saa palvelua vesillä niissä ongelmatilanteissa, joissa kyseessä ei ole vaaratilanne eikä avun saamisella ole kiire. Hätätilanteessa soitetaan aina joko meripelastuksen hälytysnumeroon 0294 1000 tai hätänumeroon 112.

Meripelastusseuralla on yhteensä 63 pelastusasemaa ympäri maata rannikolla ja sisävesillä. Apuun tulee aina lähin ja tarkoituksenmukaisin yksikkö. Huomioithan kuitenkin, että Trossi-avustustehtävät hoidetaan kiireettöminä kohtuullisessa ajassa.

Trossi-tarra veneessä on kannanotto yleisen veneilyturvallisuuden puolesta. Trossi-maksut käytetään maamme vapaaehtoisen meripelastustoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Hankkimalla Trossin olet mukana varmistamassa kaikkien vesillämme liikkuvien turvallista matkaa.

Trossiin ei kuulu

- veneen siirtohinaus satamasta toiseen
- veneen hinaus kotisatamaan saakka, mikäli lähempänä on riittävät palvelut tarjoava satama
- uponneen veneen nosto
- sukeltajan palvelut.

Lisätietoja Trossi-jäsenpalvelusta saat Seuran toimistosta sähköpostilla osoitteesta
smps.toimisto (at)meripelastus.fi

TROSSI
VENEESI TURVAKSI

VESILIIKENNELAKI 782/2019

Uusi vesiliikennelaki astuu voimaan kesäkuussa 2020. Keskeisiä uudistuksia uudessa vesiliikennelaissa ovat mm.

Lain piirissä olevien alusten määritelmä:
uuden lain mukaan ”Vesikulkuneuvolla tarkoitetaan veteen tukeutuvaa ja vesillä liikkumiseen käytettävää alusta, kulkuneuvoa ja välinettä”.

Päällikkömääritelmän ja
päällikön vastuun selkeyttäminen:
Päällikkönä pidetään kuljettajaa, käyttäjää tai muuta henkilöä, joka tosiasiallisesti ohjaa tai hallitsee vesikulkuneuvoa. Päällikkö vastaa muun muassa siitä, että siinä matkustavilla henkilöillä on kelluntavälineet puettuina olosuhteiden niin edellyttäessä.

Vuokravenesääntelyn vapauttaminen:
Vuokraveneitä koskevista katsastus- ja varustevaatimuksista luovutaan ja miehittämättöminä vuokrattuja veneitä koskee yleinen huviveneitä koskeva sääntely.

Lue lisää Traficomin verkkosivulta.
Uusi vesiliikennelaki löytyy kokonaisuudessaan Finlexin sivulla: https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190782

VENEILYN TURVAMÄÄRÄYKSET

Vesiliikennettä koskeva lainsäädäntö koskee kaikkia vesikulkuneuvoja. Voimassa olevan vesiliikennelain mukaan kaikissa moottorilla varustetuissa veneissä ja yli 5 metrin pituisissa purjeveneissä tulee olla seuraavat turvavarusteet:

- hyväksytty pelastusliivi, kelluntapukine tai pelastuspuku jokaiselle veneessä olevalle
- tyhjennyspumppu tai muu väline veden poistamiseen
- airo tai mela tai ankkuri köysineen
- EN 3 standardin mukainen käsisammutin, jonka teholuokka on vähintään 8A 68B, mikäli veneessä on sisämoottori, yli 25 kW:n perämoottori tai veneeseen on asennettu polttolaite (lämmitin, keitin tms.). Käsisammutin on tarkastettava vuoden välein.

HYVÄKSYTYT PELASTUSLIIVIT JA KELLUNTAPUKINEET

12.4.2019 jälkeen markkinoille saatettujen pelastusliivien ja kelluntapukineiden on oltava henkilönsuojainasetuksen (EU) 2016/425 mukaisia. Henkilönsuojainasetuksen mukaisesti pelastusliivissä tai kelluntapukineessa tulee olla CE-merkintä sekä vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuneen yhden tai useamman ilmoitetun laitoksen nimi, osoite ja tunnusnumero. Pelastusliiveissä ilmoitetun laitoksen tunnusnumero tulee löytyä myös CE-merkinnän perässä.

Tuotteessa tai sen mukana olevista käyttöohjeista tulee löytyä valmistajan ja/tai maahantuojan yhteystiedot. Lisäksi tuotteen mukana tulee toimittaa EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus (riittää käyttöohjeen yhteydessä oleva internet-osoite, jossa EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus on saatavilla).

Markkinoilla saattaa olla 21.4.2023 saakka myös henkilönsuojaindirektiivin aikana markkinoille saatettuja kelluntapukineita. Direktiivin aikaan tuotteen mukana ei tarvinnut toimittaa EU-vaatimustenmukaisuusvakuutusta.

NÄIN ESTYT VARKAUDELTA JA ILKIVALLALTA

1. Pyri järjestämään venepaikkasi valaistulta ja vartioidulta alueelta.

2. Lukitse perämoottori tai vie se aina lukittuun paikkaan.

3. Varmista veneesi kunnollinen kiinnitys laituriin tai rantaan ja estä moottorin käynnistyminen.

4. Siirrä talvitelakoinnin ajaksi kaikki irtain tavara lukittuun paikkaan.

5. Katso, että myös veneen sisätilat on kunnolla lukittu.

6. Merkitse veneeseen, moottoriin ja varusteisiin iso FIN-tunnus ja henkilötunnuksesi. Vakuutusyhtiöltäsi ja poliisilta saat merkintävälineitä sekä Omaisuus merkitty -tarran.

7. Merkitse muistiin veneesi ja moottorin valmistusnumerot sekä muut tunnistamistiedot. Hyvä valokuva veneestäsi edesauttaa tunnistamista.

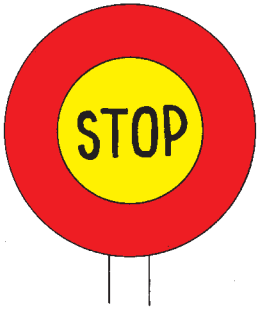
8. Vakuuta veneesi.

9. Veneenkin voi varustaa hälytinjärjestelmällä.

ALUKSILLE ANNETTAVAT PYSÄYTYSMERKIT

Valvontaviranomaiset (esim. poliisi, merivartiosto tai tulli) voivat pysäyttää veneen.

Pysähtymiskäskyä on aina välittömästi noudatettava. Käsky voidaan antaa joko näyttämällä pysäytysmerkkilevyä tai kansainvälistä viestilippua (L-kirjain) tai antamalla äänimerkki, jossa on yksi lyhyt ääni, yksi pitkä ääni ja sen jälkeen kaksi lyhyttä ääntä. Käskyä voidaan vielä tarpeen vaatiessa tehostaa valonheittimellä, ampumalla valkoinen valoraketti, ampumalla laukaus, äänimerkillä tai muulla sopivalla tavalla.

LAPSEN KANSSA VESILLE

Jokaisella lapsella on oikeus oppia liikkumaan vesillä, nauttia vesiluonnosta, innostua huomioimaan ja välittämään vesiympäristöstä sekä motivoitua kehittämään uimataitoa. Siksi tärkeät, turvallisen vesillä liikkumisen perusteet kuuluu opettaa lapsille innostavasti ihan pienestä pitäen.
Vesillä viihtyvän lapsen kanssa on kivaa veneillä.

VAAHTOPÄIDEN VINKIT VESILLE

1. Kerro ja lue lapselle ihan pienestä pitäen innostavia tarinoita veneistä, vesiturvallisuudesta, ja elämästä rannoilla.
2. Valvo lasta aina veden äärellä, rannalla, vesileikeissä, uimassa, laiturilla ja veneillessä.
3. Kannusta lasta oppimaan turvallista liikkumista vesillä ja veneilyä, rohkaise, ohjaa, ja kiitä
4. Sovi ja perustele rantaan sekä vesilläoloon yhteiset pelisäännöt ja noudattakaa niitä.
5. Opeta lapsi uimaan jo ennen kouluikää ja kehittäkää uimataitoanne yhdessä. Hyvä uimataito on myös jokaisen aikuisen tärkein turvallisuustaito vesillä.
6. Tutustukaa yhdessä vesilläoloon ja kokeilkaa eri vesilajeja. Ole opettelevalle lapselle kärsivällinen.
7. Käyttäkää aina pelastusliivejä ja näytä itse esimerkkiä. Aikuinen varmistaa, että lapsen pelastusliivit ovat oikean kokoiset ja kunnolla kiinni, myös jalkaremmit.
8. Anna lapselle mahdollisuus oppia itse liikkumaan veneessä turvallisesti ja pitämään kiinni.
9. Osallista lasta mukaan veneen kaikkiin puuhiin mutta muista, että lapsen keskittymiskyky on vielä kehittymässä.
10. Nauttikaa kivasta yhdessäolosta ja pitäkää hauskaa vesillä!

PS. Kun muistaa vielä ottaa mukaan hyvät eväät, juotavaa, pyyhkeen, aurinkorasvaa ja riittävät varavarusteet, niin vesillä viihtyy helposti pidempään.

ONNETTOMUUDEN SATTUESSA MUISTA UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITON H-RAP:

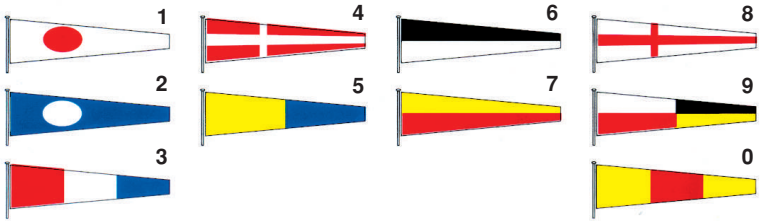
Hälytä heti apua
Rauhoita uhria ja Rauhoitu itse
Auta jollain apuvälineellä
Pelasta

Vilskettä Vesillä
www.vaahtopaat.fi

VIESTILIPUT

Venealan Keskusliitto Finnboat ry
Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf

www.finnboat.fi
www.suomiveneilee.fi

Laakapaino Oy, Porvoo 2020